

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ**

Έκθεση Ελέγχου

**Θέμα: «Έλεγχος Συστημάτων συμμόρφωσης της Προνοιακής
Πολιτικής του Ο.Γ.Α. έτους 2015»**

Ομάδα Ελέγχου

Αθήνα, Φεβρουάριος 2017

Πίνακας Περιεχομένων

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ	4
ΣΥΝΟΨΗ	5
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	7
2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	11
2.1 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ	11
2.2 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	13
2.3 ΔΟΜΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	16
2.4 ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	17
2.5 ΣΥΝΟΨΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΠΟΥ ΕΚΤΕΛΕΣΤΗΚΑΝ.....	18
3. ΕΥΘΥΝΕΣ ΤΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΜΕΡΩΝ	20
3.1 ΕΥΘΥΝΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ.....	20
3.2 ΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ	20
4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	21
4.1 ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ – ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	21
4.1.1 <i>Ανεπαρκής προετοιμασία οικονομικών καταστάσεων</i>	21
4.2 ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΠΡΟΝΟΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ – ΑΝΑΣΦΑΛΙΣΤΟΙ ΥΠΕΡΗΛΙΚΕΣ	24
4.3 ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΠΡΟΝΟΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ – ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΕΣΤΙΑΣ	30
4.4 ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΠΡΟΝΟΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ – ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΑ ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ.....	33
4.5 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΛΑΔΩΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΝ	35
4.6 ΛΟΙΠΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ	36
5. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΟΥ ΦΟΡΕΑ	36
6. ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ	36
6.1. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ – ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	37
6.1.1 <i>Σύνταξη και έλεγχος των οικονομικών καταστάσεων</i>	37
6.1.2 <i>Ενημέρωση των λογαριασμών της Γενικής Λογιστικής</i>	37
6.1.3 <i>Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο</i>	37
6.1.4 <i>Εφαρμογή Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (Δ.Π.Χ.Π.)</i>	37
6.2. ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΠΡΟΝΟΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ – ΑΝΑΣΦΑΛΙΣΤΟΙ ΥΠΕΡΗΛΙΚΕΣ	38
6.2.1 <i>Εγκριτικές αποφάσεις</i>	38
6.2.2 <i>Απορριπτικές αποφάσεις</i>	38
6.2.3 <i>Καταλογιστικές αποφάσεις</i>	38
6.3 ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΠΡΟΝΟΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ – ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΕΣΤΙΑΣ	39
6.3.1 <i>Πρόγραμμα “Δωρεάν Παροχής Εισιτηρίων Θεάτρου”</i>	39
6.3.2 <i>Κοινωνικός - Εκδρομικός Τουρισμός</i>	40
6.3.3 <i>Παρατηρήσεις επί του συνόλου του Λ.Α.Ε.</i>	40
6.4 ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΠΡΟΝΟΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ -ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΑ ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ	41
6.5 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΛΑΔΩΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΝ	43
6.5.1 <i>Εσωτερικός Έλεγχος</i>	43
6.5.2 <i>Διαχωρισμός αρμοδιοτήτων</i>	43

6.5.3 Διαχείριση Ανθρώπινων Πόρων	43
6.5.4 Διαδικασίες Ελεγκτικών Δράσεων	44
6.5.5 Λοιπά Ζητήματα	44
6.6 ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟ Ε.Σ.	44
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	48
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ Ο.Γ.Α. ΣΤΙΣ 31/12/2015	48
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	50
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΟΥ Ο.Γ.Α. (2015)	52
ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΕΓΓΡΑΦΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΝ Ο.Γ.Α.	54
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV: ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΕΣΤΙΑΣ Ο.Γ.Α.	56
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V: ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΑΝΑΣΦΑΛΙΣΤΩΝ ΥΠΕΡΗΛΙΚΩΝ Ο.Γ.Α.	59
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI: ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΩΝ ΕΠΙΔΟΜΑΤΩΝ Ο.Γ.Α.	61
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII: ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ Ο.Γ.Α.	68
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII: ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Ο.Γ.Α.	71
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ: ΈΚΘΕΣΗ ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΩΝ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ ΟΜΑΔΑΣ ΕΛΕΓΧΟΥ Ε.Σ. ΣΤΟΝ Ο.Γ.Α.	79
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ: ΑΡΧΕΙΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ	101
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙ: ΑΙΤΗΜΑ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣ Δ.ΗΛΕ.Δ.	145
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙ: ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ο.Γ.Α.	147
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙ: ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ο.Γ.Α.	147

Συντομογραφίες

Α.Α.Δ.Ε.	Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων
Α.με.Α.	Άτομα με Αναπηρίες
Α.Μ.Κ.Α.	Αριθμός Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης
ΑΤ.Λ.ΑΣ.	Ατομικός Λογαριασμός Ασφάλισης
Γ.Λ.Κ.	Γενικό Λογιστήριο Κράτους
Δ.ΗΛΕ.Δ.	Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
ΔΙ.ΑΣ.	Διατραπεζικά Συστήματα
Δ.Ο.Υ.	Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία
Δ.Σ.	Διοικητικό Συμβούλιο
Ε.Μ.Α.Ε.Σ.	Εθνικό Μητρώο Ασφαλισμένων Εργοδοτών και Συνταξιούχων
Ε.Ο.Π.Υ.Υ.	Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας
Ε.Ο.Τ.	Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού
Ε.Σ.	Ελεγκτικό Συνέδριο
Ε.Φ.Κ.Α.	Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης
Η.ΔΙ.Κ.Α.	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Κοινωνικής Ασφάλισης
ΚΕ.Π.Α.	Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας
Κ.Υ.Α.	Κοινή Υπουργική Απόφαση
Λ.Α.Ε.	Λογαριασμός Αγροτικής Εστίας
Ο.Γ.Α.	Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων
Π.Δ.	Προεδρικό Διάταγμα
Φ.Ε.Κ.	Φύλλο Εφημερίδας Κυβερνήσεως
INTOSAI	Διεθνής Οργανισμός Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων

Σύνοψη

Η παρούσα έκθεση περιγράφει τα αποτελέσματα του ελέγχου των συστημάτων συμμόρφωσης του Ο.Γ.Α. κατά την άσκηση της προνοιακής πολιτικής του, καθώς και κατά την υλοποίηση των ανταποδοτικού χαρακτήρα κοινωνικών προγραμμάτων στήριξης του αγροτικού πληθυσμού, μέσω του Λογαριασμού Αγροτικής Εστίας (Λ.Α.Ε.) έτους 2015, που διενεργήθηκε από το Ελεγκτικό Συνέδριο (εφεξής Ε.Σ.).

Οι βασικοί στόχοι του ελέγχου ήταν η αξιολόγηση και ο έλεγχος, σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο, των συστημάτων συμμόρφωσης του Ο.Γ.Α. καθώς και του σχεδιασμού, της ύπαρξης και της λειτουργίας των εσωτερικών δικλίδων, αναφορικά με τη διαδικασία έγκρισης και χορήγησης των προαναφερθεισών παροχών.

Το Ε.Σ. ενεργεί ως εξωτερικός ελεγκτής όλων των δαπανών του Δημοσίου, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (πρώτου και δεύτερου βαθμού) και των λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, καθώς και των εσόδων αυτών. Οι πρόσφατες νομοθετικές διατάξεις¹ που αφορούν στον έλεγχο δημοσιονομικής διαχείρισης, εισάγουν τον έλεγχο επιδόσεων, τον έλεγχο συστημάτων, τον έλεγχο εφαρμογής των συστάσεων ελέγχου, τη συμμόρφωση των ελεγκτικών διαδικασιών με τα ελεγκτικά πρότυπα του INTOSAI², καθώς και το ετήσιο πρόγραμμα ελέγχου.

Ο έλεγχος ανέδειξε εγγενείς αδυναμίες και ελλείψεις κατά τη λειτουργία των συστημάτων και των εσωτερικών δικλίδων του οργανισμού, οι οποίες δύνανται να προκαλέσουν προβλήματα και δυσλειτουργίες, με συνέπεια την ανάλωση πολύτιμων πόρων.

Τα σημαντικότερα ευρήματα είναι:

1. Οι σημαντικές χρονικές καθυστερήσεις στην αναζήτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών για οικογενειακά επιδόματα και συντάξεις ανασφάλιστου υπερήλικα.
2. Η αδυναμία της Διοίκησης να γνωρίζει τη χρηματοοικονομική θέση του Οργανισμού, καθώς δεν έχει προβεί στη σύνταξη οικονομικών καταστάσεων από το 2010 και εφεξής, ενώ η τελευταία έκθεση ορκωτών ελεγκτών επί της οικονομικής διαχείρισης του Ο.Γ.Α, αφορά στο έτος 2006.

¹ Ν. 4129/2013 (ΦΕΚ 52 Α/28-2-2013) «Κύρωση του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο» καθώς και η υπ' αριθμ. 41658/722/23.10.2012 (ΦΕΚ 2848 Β') απόφαση του Υπουργού Οικονομικών με τίτλο «Έγκριση και ισχύς των Διεθνών Ελεγκτικών Προτύπων σε μετάφραση στην ελληνική γλώσσα»

² Για περισσότερες πληροφορίες επισκεφτείτε την ιστοσελίδα www.issai.org

3. Η μη ορθή τήρηση του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου (ειδικά σε ό,τι αφορά σε κάποιες κατηγορίες εξόδων) και η μη σύνταξη οικονομικών καταστάσεων, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (Δ.Π.Χ.Π).
4. Η έλλειψη οργανωμένου Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου, για την αποτελεσματικότερη ανάπτυξη και εφαρμογή του συστήματος εσωτερικών δικλίδων.
5. Η απουσία στρατηγικού σχεδιασμού για τη διενέργεια επιθεωρήσεων και επιτόπιων ελέγχων.
6. Η έλλειψη ακριβούς συμμόρφωσης, αναφορικά με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά σε συγκεκριμένες διαδικασίες.
7. Οι χειρόγραφες διαδικασίες σε συγκεκριμένα στάδια των λειτουργιών του οργανισμού, ειδικότερα σε ό,τι αφορά στις συντάξεις του Ανασφάλιστου Υπερήλικα, ενισχύουν τις χρονικές καθυστερήσεις.
8. Η έλλειψη διαχωρισμού αρμοδιοτήτων (segregation of duties) στον Κλάδο Μηχανογράφησης (πλέον Διεύθυνση Πληροφορικής) μεταξύ των προγραμματιστών, που αναπτύσσουν τις μηχανογραφικές εφαρμογές και εκείνων που τις συντηρούν.
9. Η έλλειψη ηλεκτρονικών διεπαφών (real time) με άλλους φορείς (ΑΑΔΕ, ΕΔΕΤ, ΚΕΠΑ, ΔΙΑΣ κλπ, πλην της ΗΔΙΚΑ) και πλήρους αυτοματοποίησης των ηλεκτρονικών δικλίδων και διασταυρώσεων των ηλεκτρονικών τους δεδομένων, που εισάγονται στο πληροφοριακό σύστημα του Ο.Γ.Α.
10. Η ελλιπής τεκμηρίωση του πηγαίου κώδικα της εφαρμογής οικογενειακών επιδομάτων και η έλλειψη διασύνδεσης του εσωτερικού δικτύου Η/Υ του Ο.Γ.Α, που λειτουργεί τη συγκεκριμένη εφαρμογή με τον διαδικτυακό τόπο του Ο.Γ.Α, για την αμεσότερη ενημέρωση των αιτούντων για την πορεία των αιτήσεών τους και
11. Η έλλειψη ανάπτυξης ηλεκτρονικού πρωτοκόλλου για την αποτελεσματικότερη και ασφαλέστερη διαχείριση των εισερχομένων και εξερχομένων εγγράφων του Ο.Γ.Α.

Το Ε.Σ. στο πλαίσιο της εφαρμογής των Διεθνών Ελεγκτικών Προτύπων δεν περιορίζεται στην παρούσα έκθεση μόνο στην εξαγωγή συμπερασμάτων, αλλά επεκτείνεται και στη διατύπωση συστάσεων – προτάσεων προκειμένου να συμβάλλει στη βελτίωση και την αποτελεσματικότητα των συστημάτων συμμόρφωσης και εσωτερικών δικλίδων του ΟΓΑ, ως προς την άσκηση της προνοιακής πολιτικής του και την υλοποίηση των κοινωνικών προγραμμάτων του Λ.Α.Ε.

Ως εκ τούτου και λαμβάνοντας υπόψη την ενίσχυση του προνοιακού χαρακτήρα του οργανισμού με τις νέες νομοθετικές ρυθμίσεις, το Ε.Σ. , ως προς τη βελτίωση και την αποτελεσματικότητα των συστημάτων συμμόρφωσης και εσωτερικών δικλίδων του Οργανισμού, συστήνει: (α) την ενίσχυση και επικαιροποίηση της χρηματοοικονομικής παρακολούθησης του φορέα, (β) τη συστηματοποίηση και εντατικοποίηση της διαδικασίας αναζήτησης των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, (γ) την καθιέρωση συστηματοποιημένης διαδικασίας επικοινωνίας, ενημέρωσης και διασαύρωσης στοιχείων, μεταξύ της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών και των υπόλοιπων Διευθύνσεων που θα συμβάλλει στην ορθή και ολοκληρωμένη αποτύπωση των συναλλαγών, (δ) την επέκταση των ηλεκτρονικών διεπαφών (real time) και με άλλους φορείς και την πλήρη αυτοματοποίηση των ηλεκτρονικών δικλίδων και διασταυρώσεων των ηλεκτρονικών τους δεδομένων που εισάγονται στο πληροφοριακό σύστημα του Ο.Γ.Α., (ε) τον εκσυγχρονισμό και την περαιτέρω βελτίωση του Πληροφοριακού Συστήματος, (στ) τον διαχωρισμό καθηκόντων (segregation of duties) των προγραμματιστών των πληροφοριακών εφαρμογών, (ζ) την αναδιάρθρωση των Τμημάτων και των Διευθύνσεων, προκειμένου να καταστούν περισσότερο αποτελεσματικές και (η) τη βελτίωση του οργανωτικού σχεδιασμού και της διενέργειας επιθεωρήσεων και ελέγχων στους δικαιούχους των παροχών καθώς και στις συμβεβλημένες με τον Λ.Α.Ε. επιχειρήσεις.

Το Ε.Σ. ενδέχεται να διεξάγει έλεγχο συμμόρφωσης³ του ελεγχόμενου φορέα, αναφορικά με τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της επάρκειας: α) του πλαισίου εσωτερικών δικλίδων, β) της οικονομικής πληροφόρησης και γ) της βελτίωσης του πληροφοριακού συστήματος, λαμβανομένων υπόψη των ειδικότερων συστάσεων της έκθεσης ελέγχου. Ο έλεγχος πρόκειται να διενεργηθεί εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος.

Η Ομάδα Ελέγχου του Ε.Σ. επιθυμεί να ευχαριστήσει τη Διοίκηση και τους υπαλλήλους του φορέα για την άψογη συνεργασία καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου.

1. Εισαγωγή

Η παρούσα έκθεση περιγράφει τα αποτελέσματα του ελέγχου των συστημάτων συμμόρφωσης του Ο.Γ.Α. κατά την άσκηση της προνοιακής πολιτικής του, καθώς και κατά την υλοποίηση των ανταποδοτικού χαρακτήρα κοινωνικών προγραμμάτων στήριξης του αγροτικού πληθυσμού,

³ Αρ. 39, παρ.2 του Κώδικα Νόμων για το Ε.Σ.

μέσω του Λογαριασμού Αγροτικής Εστίας (Λ.Α.Ε.) έτους 2015, ο οποίος διενεργήθηκε από Ομάδα Ελέγχου που συγκροτήθηκε με αποφάσεις της Προέδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου⁴.

Ο Ο.Γ.Α. αφενός αποτελούσε έως και 31-12-2016 έναν από τους μεγαλύτερους ασφαλιστικούς οργανισμούς της χώρας, ο οποίος παρείχε ασφαλιστική κάλυψη στον αγροτικό πληθυσμό και αφετέρου έχει εδραιωθεί ως φορέας προνοιακού χαρακτήρα.

Ειδικότερα, ο Ο.Γ.Α. ασκεί προνοιακή πολιτική από το 1982 έως και σήμερα, έχοντας την αρμοδιότητα χορήγησης της παροχής του Ανασφάλιστου Υπερήλικα του ν.1296/1982, η οποία τροποποιήθηκε και μετετράπη σε Σύμβαση Ανασφάλιστων Υπερηλικών του ν. 4093/2012 (ΦΕΚ 222 Α') και ήδη Επίδομα Κοινωνικής Αλληλεγγύης Συνταξιούχων (άρθρο 93 του ν. 4387/2016). Επιπλέον, από το 2010 έως το 2012, είχε την αρμοδιότητα της χορήγησης οικογενειακών επιδομάτων (τρίτου παιδιού, πολυτεχνικό επίδομα, εφάπαξ παροχή, επίδομα σε τρίτεκνες οικογένειες, ισόβια σύνταξη), τα οποία καταργήθηκαν και πλέον, από το 2013 χορηγεί τα νέα οικογενειακά επιδόματα (ενιαίο επίδομα στήριξης τέκνων του ν. 4093/2012 και το Ειδικό Επίδομα σε τρίτεκνες και πολύτεκνες οικογένειες του ν. 4141/2013 (ΦΕΚ 81 Α'), αρμοδιότητες τις οποίες διατηρεί και μετά την ίδρυση του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α., ν. 4387/2016 ΦΕΚ 85 Α'). Περαιτέρω, στις αρμοδιότητες του Ο.Γ.Α. εμπίπτει η οργάνωση και η εφαρμογή των κοινωνικών προγραμμάτων στήριξης του αγροτικού πληθυσμού με ανταποδοτικό χαρακτήρα μέσω του Λ.Α.Ε. Το πεδίο του ελέγχου συστημάτων και συμμόρφωσης της προνοιακής πολιτικής και των προαναφερθέντων κοινωνικών προγραμμάτων του Ο.Γ.Α. θεωρείται ύψιστης σημασίας, εξαιτίας του σημαντικού οικονομικού κόστους (790 εκατομμύρια ευρώ σύμφωνα με τα μηνιαία δελτία παροχής οικονομικών στοιχείων) και του κοινωνικού αντίκτυπου και μάλιστα υπό ασφυκτικές δημοσιονομικές συνθήκες. Κρίθηκε λοιπόν σκόπιμο από την Ολομέλεια⁵ να πραγματοποιηθεί ο έλεγχος συστημάτων και συμμόρφωσης της προνοιακής πολιτικής του Ο.Γ.Α. και των προγραμμάτων στήριξης του αγροτικού πληθυσμού μέσω του Λ.Α.Ε., προκειμένου να εντοπιστούν εγγενείς αδυναμίες των συστημάτων, ως προς την ορθή και έγκαιρη καταβολή των οικογενειακών επιδομάτων, των συντάξεων ανασφάλιστων υπερηλικών, αλλά και της ορθής υλοποίησης των με ανταποδοτικό χαρακτήρα προγραμμάτων κοινωνικού τουρισμού, δωρεάν παροχής εισιτηρίων θεάτρου, δωρεάν παροχής βιβλίων και βραβείων πολύτεκνων μητέρων.

⁴ 45433/28-06-2016 ,48443/08-07-2016 και 72063/09-11-2017 αποφάσεις της Προέδρου του Ε.Σ.

⁵ Πρακτ. 4^{ης} Γεν. Συνεδρίασης της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου της 30^{ης} Μαρτίου 2016

Ο έλεγχος, ο οποίος ξεκίνησε στις 20.9.2016 και ολοκληρώθηκε στις 13.2.2017 με την υποβολή της έκθεσης προκαταρκτικών ευρημάτων στον ελεγχόμενο⁶, εστιάστηκε στην αξιολόγηση του σχεδιασμού, της εφαρμογής και της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών συστημάτων υλοποίησης της προνοιακής πολιτικής του Ο.Γ.Α., καθώς και των κοινωνικών προγραμμάτων ανταποδοτικού χαρακτήρα στήριξης του αγροτικού πληθυσμού, μέσω του Λ.Α.Ε.

Συγκεκριμένα, οι κύριοι στόχοι του ελέγχου ήταν: (α) να διαπιστωθεί αν οι συναλλαγές που στην προκειμένη περίπτωση αφορούν στις προαναφερθείσες παροχές, συμμορφώνονται με το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο, (β) να εξακριβωθεί η ύπαρξη και η αποτελεσματικότητα των εσωτερικών συστημάτων ελέγχου, τα οποία πρέπει να εξασφαλίζουν την αξιοπιστία των λογαριασμών και να προλαμβάνουν ή να εντοπίζουν και να διορθώνουν μη νόμιμες και μη κανονικές δαπάνες, (γ) να διαπιστωθεί η ύπαρξη ικανών δικλίδων, των οποίων ο φορέας μπορεί να κάνει χρήση (δ) να διερευνηθεί εάν οι δικλίδες λειτουργούν όπως προβλέπεται και (ε) να αξιολογηθεί, εάν το σύστημα των εσωτερικών δικλίδων που σχετίζεται με την εφαρμογή και υλοποίηση των ανωτέρω αρμοδιοτήτων του οργανισμού είναι ικανό: να αποτρέψει (i) σημαντικές καθυστερήσεις (ii) περιπτώσεις μη νόμιμης καταβολής, (iii) ανάλωση πολύτιμων πόρων.

Ο έλεγχος επικεντρώθηκε :

(α) στη διαδικασία υποβολής αιτήσεων, έγκρισης χορήγησης και πληρωμής: 1) των δικαιούχων των προνοιακού χαρακτήρα οικογενειακών επιδομάτων και συντάξεων ανασφάλιστων υπερήλικων, 2) των δικαιούχων και των επιχειρήσεων (παρόχων) που συμβάλλονται με τον Ο.Γ.Α., στο πλαίσιο των ανταποδοτικού χαρακτήρα προγραμμάτων κοινωνικού, ιαματικού και εκδρομικού τουρισμού, παροχής δωρεάν βιβλίων και εισιτηρίων θεάτρων του Λ.Α.Ε. και 3) των δικαιούχων των λοιπών προγραμμάτων του Λ.Α.Ε. (βραβεία πολύτεκνων μητέρων),

(β) στη διαδικασία εξέτασης των ενστάσεων των δικαιούχων των προνοιακού χαρακτήρα συντάξεων ανασφάλιστων υπερήλικων,

(γ) στην ύπαρξη και αποτελεσματικότητα των σχετικών εσωτερικών δικλίδων του Ο.Γ.Α., τόσο στα κεντρικά γραφεία του στην Αθήνα, όσο και στις εννέα Περιφερειακές Διευθύνσεις (πρώην περιφερειακά υποκαταστήματα).

⁶ Ως το Αρ. Πρωτ. 8943/13.02.2017 έγγραφο της επικεφαλής της Ομάδας Ελέγχου Επιτρόπου

(δ) στη λειτουργία των κατά τόπους Ανταποκριτών του Ο.Γ.Α. που αποτελούν τα όργανα πρωτοβάθμιας ασφάλισης (άρθρο 3 του Π.Δ. 78/1998, ΦΕΚ 72 Α΄),

(ε) στη διαδικασία διασταύρωσης στοιχείων και δεδομένων, μεταξύ του πληροφοριακού συστήματος του Ο.Γ.Α. και συστημάτων εξωτερικών φορέων (ΗΔΙΚΑ, ΕΔΕΤ, ΑΡΙΑΔΝΗ, ΚΕΠΑ, ΚΕΠ, Υπουργείο Δημόσιας Τάξης, κ.λπ),

(στ) στην εκτίμηση του προγραμματισμού και της επάρκειας των επιθεωρήσεων που διεξάγει η Διεύθυνση Επιθεώρησης,

(ζ) στην αξιολόγηση της συνεργασίας των διάφορων Διευθύνσεων και Περιφερειακών Διευθύνσεων του Οργανισμού για ανταλλαγή δεδομένων και

(η) στην ύπαρξη και αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών ανάκτησης των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

Η Ομάδα Ελέγχου δεν προέβη στην εξακρίβωση της αξιοπιστίας των οικονομικών καταστάσεων, δεδομένου ότι ο φορέας δεν έχει συντάξει οικονομικές καταστάσεις από το έτος 2010 και εφεξής, αν και ήταν υποχρεωμένος σύμφωνα με το Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο (π.δ. 80/1997 ΦΕΚ 68 Α΄). Οι τελευταίες εγκεκριμένες οικονομικές καταστάσεις είναι αυτές του έτους 2009⁷. Η ομάδα ελέγχου προέβη σε επισκόπηση των Μηνιαίων Δελτίων παροχής οικονομικών στοιχείων, των αναλυτικών καθολικών και των ισοζυγίων των λογαριασμών Γενικής Λογιστικής του Ο.Γ.Α, καθώς και των παρατηρήσεων των εκθέσεων άλλων ελεγκτικών φορέων, που τυχόν άπτονται του ελεγκτικού αντικείμενου του παρόντος ελέγχου.

Ο σκοπός του ελέγχου εστιάζεται στη διατύπωση συμπερασμάτων και συστάσεων προς τον Ο.Γ.Α, σε σχέση με τα ανωτέρω ελεγκτικά αντικείμενα.

Ο έλεγχος διενεργήθηκε σύμφωνα με τις αρχές και τα πρότυπα του Διεθνούς Οργανισμού των Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (INTOSAI). Τα πρότυπα αυτά απαιτούν από τον ελεγκτή τη συμμόρφωσή του με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και τον σχεδιασμό και τη διενέργεια του ελέγχου, με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης ως προς την ύπαρξη, την ορθή

⁷ Εγκρίθηκαν με την 1392/3/06.12.2012 (ΑΔΑ: Β4ΜΟ4691Ω-ΚΣΜ) απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ο.Γ.Α.

λειτουργία και την αποτελεσματικότητα των εσωτερικών δικλίδων, αναφορικά με τις ελεγχθείσες παροχές.

Η έκθεση αυτή απευθύνεται στην Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, στον Διοικητή, τον Υποδιοικητή και το Διοικητικό Συμβούλιο του Ο.Γ.Α. καθώς και στη Διαχειριστική Επιτροπή του Λ.Α.Ε.

Στο κεφάλαιο 2 παρουσιάζεται το αντικείμενο του ελέγχου, όπου αποτυπώνεται η περιγραφή του φορέα, τα κύρια οικονομικά του στοιχεία, η διοικητική δομή του καθώς και η αλυσίδα λογοδοσίας, ενώ στο κεφάλαιο 3 καταγράφονται τα όρια ευθύνης της Διοίκησης, καθώς και το εύρος της ευθύνης του ελεγκτή. Στο κεφάλαιο 4 περιγράφονται συνοπτικά οι εργασίες που εκτελέστηκαν από την Ομάδα Ελέγχου και στο κεφάλαιο 5 καταγράφονται τα κύρια και τα δευτερεύοντα συμπεράσματα του ελέγχου, όπως αυτά προκύπτουν από τα σχετικά ευρήματα και τα οποία έχουν καταγραφεί στο σχετικό παράρτημα. Στο κεφάλαιο 6 περιλαμβάνονται οι απαντήσεις του φορέα επί των προκαταρκτικών ευρημάτων. Τέλος, στο κεφάλαιο 7, η Ομάδα Ελέγχου διατυπώνει συγκεκριμένες συστάσεις προς την κατεύθυνση της αποτελεσματικής λειτουργίας και συμμόρφωσης του φορέα και την περαιτέρω ανάπτυξη του συστήματος εσωτερικών δικλίδων, αναφορικά με τη διασφάλιση της νόμιμης και ορθής διαχείρισης των κονδυλίων που άπτονται των ελεγκτικών αντικειμένων. Πρόσθετες πληροφορίες και αναλύσεις επί των στοιχείων και των ευρημάτων που παρατίθενται στην έκθεση ελέγχου, επισυνάπτονται σε αυτήν ως παραρτήματα.

2. Περιγραφή και Αντικείμενο του Ελέγχου

2.1 Περιγραφή του Οργανισμού

Ο Ο.Γ.Α. ιδρύθηκε το έτος 1961 με τον ν. 4169/1961, με σκοπό την ασφάλιση των αγροτών και της αγροτικής παραγωγής. Αποτελεί Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου, εποπτεύεται από το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και εδρεύει στην Αθήνα, ενώ διαθέτει 9 υποκαταστήματα στην περιφέρεια, τα οποία ιδρύονται με αποφάσεις του Διοικητικού του Συμβουλίου (άρθρο 16 παρ. 3 ν.4169/1961) και ασκούν τις λειτουργίες του Οργανισμού στις διάφορες Περιφέρειες της Χώρας (άρθρο 12 του «Κανονισμού διαρθρώσεως, συνθέσεως και αρμοδιοτήτων των Υπηρεσιών του Ο.Γ.Α.», Υ.Α. Ε4/Φ.34/ΟΙΚ.4279/71 -ΦΕΚ 678 Β΄ του Υπουργού των Κοινωνικών Υπηρεσιών). Από το 1961 έως το 1997 ενδυναμώθηκε η

ασφαλιστική του προστασία με προσθήκη παροχών, όπως σύνταξη αναπηρίας, φαρμακευτική περίθαλψη κ.α. Το 1998, με τον ν. 2458/97, ο ΟΓΑ μετετράπη σε Ταμείο Κύριας Ασφάλισης Αγροτών και έως και τις 31/12/16 παρείχε ευρύ και πλήρες φάσμα ασφαλιστικής προστασίας.

Από 1/1/2017, όλοι οι φορείς κύριας κοινωνικής ασφάλισης εντάχθηκαν στον Ενιαίο Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α) , ο οποίος θεσμοθετήθηκε με το άρθρο 51 παρ. 1 του ν.4387/2016 «Ενιαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης- Μεταρρύθμιση ασφαλιστικού - συνταξιοδοτικού συστήματος- Ρυθμίσεις φορολογίας εισοδήματος και τυχερών παιγνίων και άλλες διατάξεις». Έκτοτε ο Ο.Γ.Α. αποτελεί κυρίως προνοιακό φορέα, αφού ασκεί πλέον μη ασφαλιστικές αρμοδιότητες που περιλαμβάνουν:

- 1 Τη χορήγηση του Επιδόματος Κοινωνικής Αλληλεγγύης στους Ανασφάλιστους Υπερήλικες (το οποίο κατά το ελεγχόμενο έτος 2015 ονομαζόταν Σύνταξη Ανασφάλιστου Υπερήλικα).
- 2 Την απονομή και παροχή των οικογενειακών επιδομάτων (ενιαίο επίδομα στήριξης τέκνων και το ειδικό επίδομα τριτέκνων και πολυτέκνων) και
- 3 Τη λειτουργία των ανταποδοτικού χαρακτήρα προγραμμάτων στήριξης του αγροτικού πληθυσμού, μέσω του Λ.Α.Ε. Τα εν λόγω προγράμματα αφορούν στα παρακάτω:
 1. Κοινωνικό και Ιαματικό Τουρισμό
 2. Εκδρομικό Πρόγραμμα
 3. Παροχή δωρεάν εισιτηρίων θεάτρου και βιβλίων
 4. Επιμορφωτικά Σεμινάρια Νέων Αγροτών
 5. Παροχή χρηματικών βοηθημάτων και βραβείων σε πολύτεκνες μητέρες
 6. Παροχή τροφείων σε βρεφονηπιακούς σταθμούς

Επισημαίνεται ότι η Σύνταξη Ανασφάλιστου Υπερήλικα και τα οικογενειακά επιδόματα έχουν προνοιακό χαρακτήρα και αποτελούν μέσα για την άσκηση κοινωνικής πολιτικής και για τον περιορισμό του φαινομένου της φτώχειας σε στοχευμένες ομάδες πληθυσμού, ενώ τα προγράμματα του Λ.Α.Ε. είναι ανταποδοτικού χαρακτήρα, καθώς τα έσοδά του προέρχονται

από εισφορές των αγροτών που σχετίζονται με τις ασφαλιστικές κατηγορίες της κύριας ασφάλισής τους, καθώς και από τόκους των κεφαλαίων του Λογαριασμού, παροχές από χαριστική αιτία και προσόδους από κάθε άλλη νόμιμη αιτία. Ο θεσμός της Αγροτικής Εστίας ισχύει από το 2003 (με την ισχύ του ν. 3050/2002 “Σύσταση Λογαριασμού Αγροτικής Εστίας και άλλες διατάξεις”, ΦΕΚ 214 Α΄) και έχει οικονομική και λογιστική αυτοτέλεια και οι αποφάσεις για την πραγματοποίηση των δαπανών, τη διενέργεια διαγωνισμών και τη σύναψη συμβάσεων λαμβάνονται από επταμελή Διαχειριστική Επιτροπή, η οποία διαχειρίζεται τον Λογαριασμό.

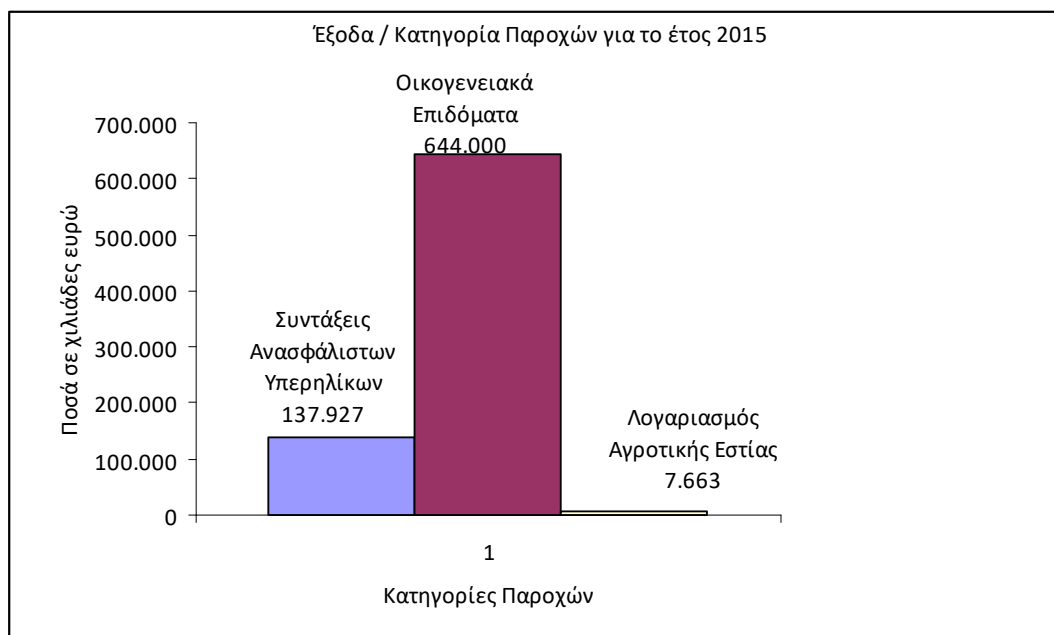
2.2 Οικονομικά Στοιχεία

Έτος 2015

Το έτος 2015 το συνολικό ποσό των παροχών, για την εφαρμογή των προγραμμάτων του Λ.Α.Ε., την καταβολή των οικογενειακών επιδομάτων και την απονομή σύνταξης ανασφάλιστου υπερήλικα, ανήλθε στο ποσό των 790 εκατομμυρίων ευρώ.

Το ποσό ανά κατηγορία παροχών, εμφανίζεται στο γράφημα που ακολουθεί:

Γράφημα 1

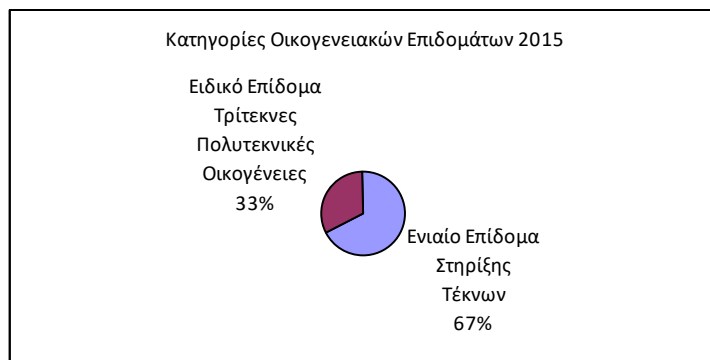

Πηγή: Μηνιαία Δελτία Ο.Γ.Α. και Ισοζύγιο έτους 2015

Τα οικογενειακά επιδόματα διακρίνονται σε δύο κατηγορίες. Η πρώτη αφορά στο Ενιαίο Επίδομα Στήριξης Τέκνων και η δεύτερη αφορά στο Ειδικό Επίδομα Τρίτεκνων και Πολυτέκνων Οικογενειών.

Στο παρακάτω γράφημα απεικονίζεται η συμμετοχή της κάθε κατηγορίας οικογενειακού επιδόματος στο σύνολο της παροχής αυτής για το έτος 2015:

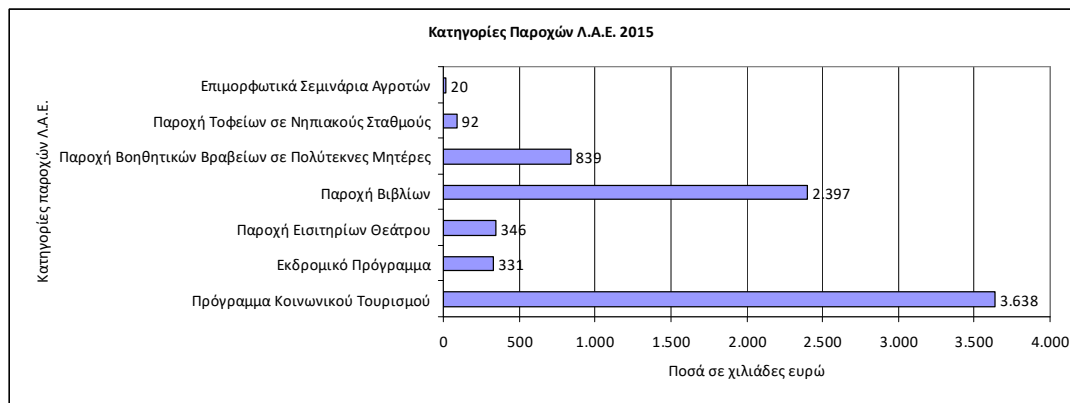
Γράφημα 2

Πηγή: Ισοζύγιο έτους 2015

Επίσης, και ο Λ.Α.Ε., διακρίνεται σε επτά κατηγορίες, των οποίων η συμμετοχή στο σύνολο της παροχής αυτής για το έτος 2015, απεικονίζεται στο γράφημα 3.

Γράφημα 3

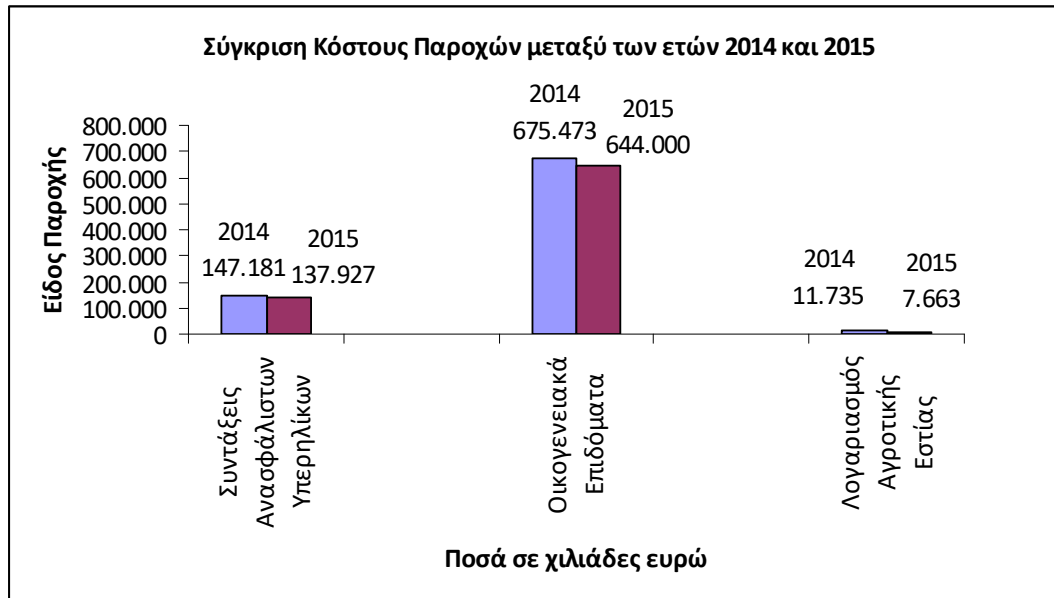
Πηγή: Ισοζύγιο έτους 2015

Σύγκριση έτους 2015 με το έτος 2014

Συγκριτικά με το έτος 2014, παρατηρήθηκε ότι το έτος 2015 δαπανήθηκαν μικρότερα ποσά για κάθε είδος παροχής. Συγκεκριμένα, το έτος 2014 το συνολικό ποσό της δαπάνης για τις παραπάνω παροχές ανήλθε στα 834 εκατομμύρια ευρώ έναντι 790 εκατομμυρίων ευρώ για το

έτος 2015. Αναλυτικά, η σύγκριση ανά κατηγορία παροχής παρουσιάζεται στο παρακάτω γράφημα:

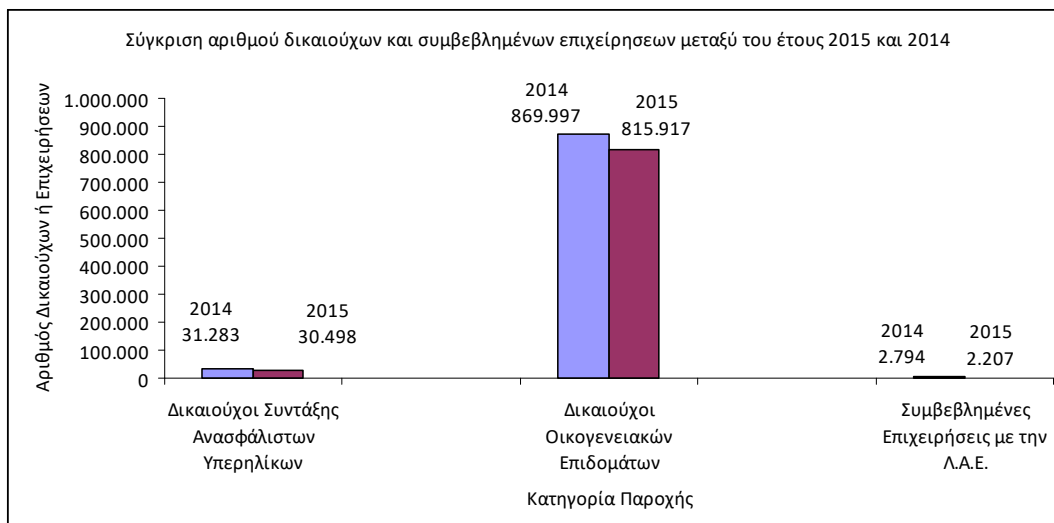
Γράφημα 4

Πηγή: Μηνιαία Δελτία Ο.Γ.Α. και Ισοζύγια έτους 2014 & 2015

Αντίστοιχη μείωση παρατηρήθηκε τόσο στον αριθμό των δικαιούχων για τη σύνταξη των ανασφάλιστων υπερηλίκων και των οικογενειακών επιδομάτων, όσο και στον αριθμό των συμβεβλημένων με τον Ο.Γ.Α. επιχειρήσεων για την υλοποίηση του προγράμματος του Λ.Α.Ε.

Γράφημα 5

Πηγή: α) «Ετήσιο Στατιστικό Δελτίο του 2015 της Υπηρεσίας Στατιστικής & Μελετών του Ο.Γ.Α.» και β) «Απολογισμός της Διοίκησης για το έτος 2015 και Πλαίσιο Επιχειρησιακού Σχεδίου 2016»

Επιπλέον, μεταξύ του 2014 και του 2015, όπως φαίνεται στον πίνακα που ακολουθεί, παρατηρείται μείωση της απορροφητικότητας των προγραμμάτων του Λ.Α.Ε., με εξαίρεση την κατηγορία της δωρεάν παροχής βιβλίων.

ΑΠΟΡΡΟΦΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ			
Είδος Προγράμματος	2014	2015	Διαφορά
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	28,55%	25,30%	-3,25%
ΕΚΔΡΟΜΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	12,29%	9,63%	-2,66%
ΠΑΡΟΧΗ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ ΘΕΑΤΡΟΥ	12,53%	5,92%	-6,61%
ΠΑΡΟΧΗ ΒΙΒΛΙΩΝ	67,41%	72,61%	5,19%

Πηγή: α) «Ετήσιο Στατιστικό Δελτίο του 2015 της Υπηρεσίας Στατιστικής & Μελετών του Ο.Γ.Α.» και β) «Απολογισμός της Διοίκησης για το έτος 2015 και Πλαίσιο Επιχειρησιακού Σχεδίου 2016»

2.3 Δομή Διακυβέρνησης

Ο φορέας διοικείται από τον Διοικητή και το Διοικητικό Συμβούλιο (επταμελές), με διακριτές μεταξύ τους αρμοδιότητες. Ο Διοικητής είναι προϊστάμενος όλων των υπηρεσιών του Οργανισμού και εκτελεί τις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου. Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι το ανώτατο όργανο του Οργανισμού, αποφασίζει για όλα τα θέματα που αφορούν στον Οργανισμό, εγκρίνει τον προϋπολογισμό, τις τροποποιήσεις του και τον απολογισμό.

Σύμφωνα με το νέο οργανόγραμμα του Ο.Γ.Α (ΚΥΑ Φ80000/57604/15285/2016, ΦΕΚ 4318 Β' - "Οργανωτική δομή, αποστολή, αρμοδιότητες και στελέχωση του ΟΓΑ") των Υπουργών Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Διοικητικής Ανασυγκρότησης που ισχύει μετά τον νέο ασφαλιστικό νόμο, οι Διευθύνσεις ανέρχονται πλέον σε εννέα και υπάγονται σε δύο Γενικές Διευθύνσεις. Τα Υποκαταστήματα ανά την Επικράτεια έχουν παραμείνει εννέα και ονομάζονται πλέον Περιφερειακές Διευθύνσεις. Χαρακτηριστικό γνώρισμα της οργανωτικής δομής του Ο.Γ.Α, αποτελεί το αποκεντρωμένο σύστημα λειτουργίας του, όχι μόνο μέσω των προαναφερθεισών Περιφερειακών Διευθύνσεων, αλλά και του θεσμού των ανταποκριτών, για την αμεσότερη εξυπηρέτηση των κατά τόπους δικαιούχων / ασφαλισμένων και την αποτελεσματικότερη μεταφορά πληροφοριών από και προς τη Διοίκηση.

Ο Ο.Γ.Α. έχει αναπτύξει ηλεκτρονική συνεργασία με άλλους φορείς του Δημοσίου, μέσω της οποίας επιχειρείται η μείωση του χρόνου εξυπηρέτησης των δικαιούχων, καθώς και η διενέργεια ηλεκτρονικών ελέγχων σε ό,τι αφορά στην εξακρίβωση στοιχείων για τη χορήγηση των ελεγχθεισών παροχών.

Η ηλεκτρονική αυτή συνεργασία πραγματοποιείται με μεταφορά αρχείων από τους παρακάτω φορείς:

1. Κέντρα Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.)
2. Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε)
3. Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων (Ε.Δ.Ε.Τ)
4. Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΑΡΙΑΔΝΗ).
5. Ηλεκτρονική διασύνδεση με την Η.ΔΙ.Κ.Α. Α.Ε (ΑΜΚΑ —Ε.Μ.Α.Ε.Σ. και ΑΤΛΑΣ) σε πραγματικό χρόνο.

2.4 Λογοδοσία

Στο πλαίσιο της χρηστής δημόσιας διακυβέρνησης και της λογοδοσίας και σύμφωνα με τον Κανονισμό Οικονομικής Διαχείρισης και Λογιστικού του Ο.Γ.Α, ο οποίος εγκρίθηκε με την 70031/395/1966 (ΦΕΚ 200 Β΄) Κ.Υ.Α. των Υπουργών Οικονομικών και Γεωργίας, εισάγονται για έγκριση στο Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) του Ο.Γ.Α. και εν συνεχεία υποβάλλονται στον εκάστοτε αρμόδιο Υπουργό για την τελική έγκρισή τους τα παρακάτω:

1. Προϋπολογισμός,
2. Οικονομικές Καταστάσεις, (Ισολογισμός, Καταστάσεις Αποτελεσμάτων)
3. Απολογισμός.

Η ορθή απεικόνιση των οικονομικών στοιχείων και η τήρηση των διαδικασιών λογοδοσίας του Οργανισμού, θεωρείται μεγάλης σπουδαιότητας, αφενός λόγω του κοινωνικού χαρακτήρα του ελεγχόμενου φορέα και αφετέρου, λόγω της αναγκαιότητας της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, ενόψει των ασφυκτικών δημοσιονομικών συνθηκών. Επιπλέον, η διαχείριση του Ο.Γ.Α. υπόκειται σε ετήσιο κατασταλτικό έλεγχο που διενεργείται από ορκωτούς λογιστές (άρθρο 17 παρ. 6 ν. 4169/1961). Η έκθεση των ορκωτών λογιστών (πλέον ορκωτών ελεγκτών) υποβάλλεται στο Δ.Σ. και στον αρμόδιο Υπουργό (Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης), ο οποίος αποφαινεται εντός τριμήνου (βλ. και άρθρο 1 ν. δ. 1265/1972).

Περαιτέρω, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 23 παρ. 3 του ν. 3232/2004 (ΦΕΚ 48 Α'), ο εκάστοτε πρόεδρος του Δ.Σ. του Ο.Γ.Α, έχει την υποχρέωση εντός τριών (3) μηνών από τον διορισμό του, να υποβάλει στον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης επιχειρησιακό σχέδιο δράσης του φορέα του, καθώς επίσης και στο πρώτο τρίμηνο εκάστου έτους, απολογιστικό υπόμνημα με τα πεπραγμένα του προηγούμενου έτους.

Επιπροσθέτως, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3861/2010 (ΦΕΚ 112 Α'), ο Ο.Γ.Α έχει υποχρέωση ανάρτησης των πράξεων και των αποφάσεών του στο διαδίκτυο "πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ".

Εκτός των ανωτέρω μορφών λογοδοσίας, ο Ο.Γ.Α υπόκειται σε προληπτικό έλεγχο των δαπανών του, σε κατασταλτικό έλεγχο επί των απολογισμών του, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων του ν.δ. 1265/1972 "Περί ελέγχου των δαπανών του Κράτους, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοικήσεως και των άλλων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ως και των λογαριασμών των δημοσίων υπολόγων και παρακολουθήσεως των εσόδων των", 30, 31, 32, 34, 38, 39 και 40 του Κώδικα Νόμων για το Ε.Σ.

2.5 Σύνοψη των εργασιών που εκτελέστηκαν

Η ομάδα ελέγχου ακολουθώντας τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα που περιγράφονται στο εγχειρίδιο ελέγχου⁸, σύμφωνα με τα Ελεγκτικά Πρότυπα του Διεθνούς Οργανισμού των Ανωτάτων Ελεγκτικών Θεσμών INTOSAI, εφάρμοσε τις παρακάτω μεθόδους για την εξαγωγή των δειγμάτων, για κάθε κατηγορία ελεγκτικού αντικείμενου:

- Μέθοδο δειγματοληψίας της νομισματικής μονάδας (monetary unit), με επίπεδο εμπιστοσύνης 95%, ανεκτό ποσοστό απόκλισης 5% και αναμενόμενο ποσοστό απόκλισης 1%, για τα ελεγκτικά αντικείμενα των παροχών Κοινωνικού, Ιαματικού, Εκδρομικού Τουρισμού, Βιβλίων, Εισιτηρίων Θεάτρων του Λογαριασμού Αγροτικής Εστίας, δεδομένου ότι στις περιπτώσεις αυτές τα ποσά πληρωμής προς κάθε επιχείρηση (πάροχο) που συμβάλλεται με τον Ο.Γ.Α. διαφοροποιούνται μεταξύ τους.
- Τυχαία δειγματοληψία για τα ελεγκτικά αντικείμενα των παροχών/βραβείων πολύτεκνων μητέρων του Λογαριασμού Αγροτικής Εστίας, των οικογενειακών

⁸ Εγκρίθηκαν με τα Πρακτ. Ολομ./13ης Γεν.Συν./ 27-6-16 Ε.Σ., αναρτημένα στην ιστοσελίδα www.elsyn.gr υπό το λήμμα ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ.

επιδομάτων και των συντάξεων ανασφάλιστων, δεδομένου ότι στις περιπτώσεις αυτές τα ποσά πληρωμής προς κάθε δικαιούχο είναι πάντοτε τα ίδια.

Επισημαίνεται ότι η ελεγκτική δειγματοληψία αποτελεί μέθοδο συλλογής ελεγκτικών τεκμηρίων, προκειμένου να εξαχθούν συμπεράσματα για ολόκληρο τον πληθυσμό, βάσει της δοκιμασίας δείγματος που έχει ληφθεί από αυτόν.

Στο πλαίσιο του παρόντος ελέγχου ελέγχθηκαν: (α) φυσικοί φάκελοι των συντάξεων ανασφάλιστων υπερηλίκων, όσον αφορά στις εγκριτικές και απορριπτικές αποφάσεις και στις ενστάσεις που ασκήθηκαν, (β) φυσικοί φάκελοι των αιτήσεων, για χορήγηση οικογενειακών επιδομάτων που είχαν αρχικά τεθεί σε αναστολή και στη συνέχεια έγινε άρση των αναστολών αυτών, σε συνδυασμό με το αντίστοιχο πληροφοριακό σύστημα του Ο.Γ.Α. και (γ) σε ό,τι αφορά τις παροχές του Λ.Α.Ε., φυσικοί φάκελοι των δαπανών προς τους επιχειρηματίες (παρόχους), σε συνδυασμό με τους δικαιούχους. Περαιτέρω, προκειμένου να καταστεί δυνατή η καταγραφή των αποτελεσμάτων του ελέγχου και να συστηματοποιηθούν τα αποτελέσματα αυτά, χρησιμοποιήθηκαν λίστες ελέγχου (check lists), ανά αντικείμενο ελέγχου.

Επιπλέον, η Ομάδα Ελέγχου επεκτάθηκε και στον ηλεκτρονικό έλεγχο των δεδομένων που τηρεί στην κεντρική βάση δεδομένων του Οργανισμού και αφορούν στα οικογενειακά επιδόματα και στις παροχές Λ.Α.Ε. του Ο.Γ.Α. για το έτος 2015. Συγκεκριμένα, κατ' αρχήν ελέγχθηκε ο βαθμός, στον οποίον τα ανωτέρω δεδομένα ικανοποιούν ή όχι μία σειρά από λογικούς ελέγχους που έθεσε υπόψη της Διεύθυνση Πληροφορικής του Ο.Γ.Α. η Ομάδα Ελέγχου. Οι απαντήσεις που δόθηκαν από τη Διεύθυνση Πληροφορικής διασταυρώθηκαν ηλεκτρονικά από τον Προϊστάμενο Τμήματος της 3ης Υπηρεσίας Επιτρόπου (Πληροφορικής) του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο οποίος διατέθηκε για τις ανάγκες του ελέγχου με την 72063/9-11-2016 απόφαση της προέδρου του Ε.Σ., μέσω τοπικής πρόσβασης στην κεντρική βάση δεδομένων που χορηγήθηκε προσωρινά για τους σκοπούς του ελέγχου (βλ. Παράρτημα Χ της Έκθεσης Ελέγχου). Επίσης, χορηγήθηκε εγγράφως από τη Διεύθυνση Πληροφορικής του Οργανισμού στην Ομάδα Ελέγχου, κατόπιν αιτήματος της τελευταίας, η λογική τεκμηρίωση του μέρους της κεντρικής βάσης δεδομένων του Ο.Γ.Α. που σχετίζεται με τις ανωτέρω παροχές. Τέλος, διερευνήθηκε ηλεκτρονικά από την Ομάδα Ελέγχου ο βαθμός ταυτοποίησης των δεδομένων των αιτούντων χορήγησης οικογενειακού επιδόματος από τον Ο.Γ.Α. για το έτος 2015, που απέστειλε στον Οργανισμό η Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Δ.ΗΛΕ.Δ.) της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) στις 30/11/2016, με τα αντίστοιχα δεδομένα

που τηρεί στην κεντρική βάση δεδομένων του ο Ο.Γ.Α. Τα ανωτέρω στοιχεία ζητήθηκαν από την Ομάδα Ελέγχου με το 1953/13-1-2017 έγγραφο και στη συνέχεια, απεστάλησαν σε οπτικό μέσο αποθήκευσης από την Αρχή, τα πιο πρόσφατα ηλεκτρονικά δεδομένα των αιτούντων χορήγησης οικογενειακού επιδόματος για το έτος 2015.

3. Ευθύνες των διαφόρων μερών

3.1 Ευθύνη της Διοίκησης

Η Διοίκηση του Ο.Γ.Α. είναι υπεύθυνη για τη λειτουργία του φορέα αναφορικά με:

- α) την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων, σύμφωνα με το π.δ. 80/97.
- β) την υιοθέτηση και διασφάλιση της λειτουργίας του συστήματος των εσωτερικών εκείνων δικλίδων, το οποίο επιτρέπει στον φορέα την κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα που πιθανώς οφείλεται σε απάτη ή λάθος, καθώς και για την επίτευξη των γενικότερων στόχων του, όπως η διαφύλαξη των περιουσιακών του στοιχείων και πόρων, η εκτέλεση εύρυθμων, δεοντολογικών, οικονομικών, αποδοτικών και αποτελεσματικών λειτουργιών και η εκπλήρωση των υποχρεώσεων λογοδοσίας που διασφαλίζουν την ορθή διακυβέρνηση,
- γ) τη λειτουργία του φορέα σε συμμόρφωση με το ισχύον νομοθετικό και ρυθμιστικό πλαίσιο.

3.2 Ευθύνη του Ελεγκτή

Η ευθύνη του ελεγκτή κατά τον έλεγχο που διενεργήθηκε, αφορά στη διατύπωση συμπερασμάτων με εύλογη διασφάλιση αναφορικά με: 1) τον βαθμό συμμόρφωσης των λειτουργιών του φορέα με τους ισχύοντες νόμους και κανονισμούς που σχετίζονται με την άσκηση της προνοιακής πολιτικής του, καθώς και με την υλοποίηση των ανταποδοτικού χαρακτήρα κοινωνικών προγραμμάτων στήριξης του αγροτικού πληθυσμού, μέσω του Λ.Α.Ε. και 2) τη λειτουργία του συστήματος εσωτερικών δικλίδων που έχει αναπτύξει ο Ο.Γ.Α, για την ορθή και αποτελεσματική λειτουργία των διαδικασιών χορήγησης των ανωτέρω παροχών.

Ο έλεγχος αυτός περιλαμβάνει την εφαρμογή διαδικασιών για την απόκτηση επαρκών και αξιόπιστων ελεγκτικών τεκμηρίων, προκειμένου να εξαχθούν συμπεράσματα και να διατυπωθούν συστάσεις για τη συμμόρφωση των ελεγχθεισών λειτουργιών του φορέα και την ποιότητα των εσωτερικών του δικλίδων. Η επιλογή των διαδικασιών που εφαρμόστηκαν

βασίστηκε στην κρίση του ελεγκτή και στην εκ μέρους του εκτίμηση κινδύνου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα.

Ο έλεγχος αυτός περιλαμβάνει στοιχεία δημοσιονομικού ελέγχου και ελέγχου συμμόρφωσης, ο οποίος περιορίζεται στην επισκόπηση της χρηματοοικονομικής λειτουργίας του φορέα. Κατά συνέπεια, σκοπός του δεν είναι η διατύπωση γνώμης επί των οικονομικών καταστάσεων, αλλά η αξιολόγηση της ποιότητας της διακυβέρνησης και λογοδοσίας του φορέα, σχετικά με τις διαδικασίες για την ορθή άσκηση της προνοιακής του πολιτικής και την υλοποίηση των κοινωνικών παροχών του Λ.Α.Ε.

4. Συμπεράσματα

4.1 Χρηματοοικονομική Απεικόνιση – Οικονομικές Καταστάσεις

4.1.1 Ανεπαρκής προετοιμασία οικονομικών καταστάσεων

Στην ενότητα αυτή εξετάζεται το επίπεδο της χρηματοοικονομικής διαχείρισης του Ο.Γ.Α., σχετικά με τους τομείς του ελέγχου, δηλαδή της ορθής λογιστικής παρακολούθησης των συγκεκριμένων συναλλαγών.

Η Ομάδα Ελέγχου περιορίστηκε στην επισκόπηση της χρηματοοικονομικής λειτουργίας του φορέα και δεν προέβη στη διενέργεια χρηματοοικονομικού ελέγχου, διότι ο φορέας δεν έχει συντάξει οικονομικές καταστάσεις για την οικονομική χρήση 2015, σύμφωνα με το Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο (π.δ. 80/1997). Οι οικονομικές καταστάσεις του έτους 2009 εγκρίθηκαν από το Δ.Σ. του Ο.Γ.Α. με την 1392/3/06.12.2012 (ΑΔΑ: Β4ΜΟ4691Ω-ΚΣΜ) απόφασή του.

Από την ανωτέρω επισκόπηση προέκυψε ότι η διοίκηση του Ο.Γ.Α. δεν δύναται να γνωρίζει την χρηματοοικονομική θέση του οργανισμού.

Τα ευρήματα του ελέγχου καταδεικνύουν ότι η διοίκηση του Ο.Γ.Α. δεν διαθέτει την απαιτούμενη χρηματοοικονομική πληροφόρηση μέσω της σύνταξης αξιόπιστων και έγκαιρων οικονομικών καταστάσεων, τόσο λόγω καθυστερήσεων στη σύνταξη και τον έλεγχο αυτών, όσο και λόγω της μη έγκαιρης, ορθής και πλήρους ενημέρωσης των λογαριασμών Γενικής Λογιστικής.

Ευρήματα

1) Μη δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις

Δεν έχουν συνταχθεί και δημοσιευθεί οι οικονομικές καταστάσεις από το έτος 2010 και έπειτα. Η Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Κοινωνικής Ασφάλισης Α.Ε. (Η.Δι.Κ.Α.), ανέθεσε εντός του έτους 2016 σε εταιρεία την κατάρτιση των Ισολογισμών-Απολογισμών και των οικονομικών καταστάσεων του Ο.Γ.Α. για τα έτη 2010, 2011 και 2012 (βλ. Παράρτημα VIII).

2) Ανέλεγκτες από Ορκωτούς Ελεγκτές οικονομικές καταστάσεις

Οι οικονομικές καταστάσεις του Ο.Γ.Α. των χρήσεων από το 2007 έως το 2009, ενώ έχουν εγκριθεί από το Δ.Σ. του Ο.Γ.Α., δεν έχουν ελεγχθεί από Ορκωτούς Ελεγκτές, κατά παράβαση των όσων ορίζονται στο άρθρο 17 παρ. 6 του Ν.4169/61. Τον Δεκέμβριο του έτους 2016 ξεκίνησε η διαδικασία ανάθεσης σε Ορκωτούς Ελεγκτές του ελέγχου των χρήσεων ετών 2007 έως και 2012, πλην όμως αυτή δεν έχει ολοκληρωθεί (βλ. Παράρτημα VIII).

3) Μη ενημερωμένα υπόλοιπα λογαριασμών Γενικής Λογιστικής

Στο λογιστικό σύστημα δεν έχουν μεταφερθεί τα υπόλοιπα των απογραφών έναρξης των λογαριασμών της Γενικής Λογιστικής από το έτος 2010 και έπειτα, με αποτέλεσμα στο ισοζύγιο του έτους 2015 να μην εμφανίζονται τα ορθά υπόλοιπα αυτών.

4) Ασυμφωνία των ταμειακών διαθεσίμων

Δεν είχε ολοκληρωθεί από τον Κλάδο Οικονομικών Υπηρεσιών του Ο.Γ.Α. μέχρι και την ημερομηνία σύνταξης της Έκθεσης Προκαταρκτικών Ευρημάτων (13/2/17), η συμφωνία των υπόλοιπων των τραπεζικών λογαριασμών και των λογιστικών βιβλίων, για το έτος 2015. Σύμφωνα με το 827/24.02.2017 έγγραφο της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Ο.Γ.Α., διενεργήθηκαν οι κατάλληλες λογιστικές εγγραφές για τη συμφωνία των υπολοίπων (βλ. Παράρτημα VIII).

Επιπλέον, σημειώνεται ότι δεν έχουν γίνει οι κατάλληλες λογιστικές εγγραφές για την τακτοποίηση της ασυμφωνίας των ποσών των ταμειακών διαθεσίμων, μεταξύ των υπολοίπων των τραπεζικών λογαριασμών της Τραπέζης της Ελλάδος και των αντίστοιχων λογαριασμών της Γενικής Λογιστικής, συνολικού ποσού 107.392.408,25 ευρώ, που αφορά σε ζημιά από την εφαρμογή των διαδικασιών αναδιάρθρωσης κρατικού χρέους, με την συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα (Private Sector Involvement – P.S.I.).

5) Μη ορθή εφαρμογή του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου

Από την επισκόπηση του αναλυτικού καθολικού των λογαριασμών του έτους 2015 προέκυψε η μη ορθή τήρηση του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου (Π.Δ. 80/1997), καθώς πραγματοποιούνται καταχωρίσεις εγγραφών εξόδων προηγούμενων χρήσεων, σε λογαριασμούς της ομάδας 6, στην οποία απεικονίζονται και παρακολουθούνται κατ' είδος τα έξοδα που αναφέρονται στην

ομαλή δραστηριότητα της χρήσεως, αντί της ορθής καταχώρισής τους στους οικείους υπολογαριασμούς του λογαριασμού 82 «Έξοδα και έσοδα προηγούμενων χρήσεων» της ομάδας 8, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην περ. Γ' της παρ. 2 του άρθρου 2.2.600 του Κεφαλαίου 2.2. του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου.

6) Ετεροχρονισμένη καταχώριση των λογιστικών εγγραφών για απαιτήσεις

Ανασφάλιστοι Υπερήλικες

Διαπιστώθηκε ετεροχρονισμένη ενημέρωση των λογαριασμών της Γενικής Λογιστικής για τις απαιτήσεις από ανασφάλιστους υπερήλικες, κατόπιν έκδοσης καταλογιστικών αποφάσεων. Ειδικότερα, τον Ιανουάριο του 2017 καταχωρίστηκαν στις αντίστοιχες χρήσεις λογιστικά σημειώματα για εγγραφή καταλογιστικών αποφάσεων των ετών 2012, 2013, 2014 και 2015, συνολικού ποσού 2.576.925,06 1.694.068,01 , 3.899.085,48 και 2.120.116,22 ευρώ, αντίστοιχα.

Οικογενειακά Επιδόματα

Δεν έχει πραγματοποιηθεί η λογιστική εγγραφή για τις απαιτήσεις που προέρχονται από τα αχρεωστήτως καταβληθέντα οικογενειακά επιδόματα.

Τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά προς είσπραξη μόνο για το έτος 2015, ανέρχονται συνολικά στο ποσό των 4.995.891,22 ευρώ. Επισημαίνεται το γεγονός ότι ο Κλάδος Οικογενειακών Επιδομάτων δεν έχει διαβιβάσει μέχρι και την ημερομηνία σύνταξης της παρούσας έκθεσης στο Τμήμα Οικονομικής Πολιτικής και Λογιστικού το ποσό της απαίτησης, ώστε να γίνει η λογιστική εγγραφή (βλ. Παράρτημα VIII).

7) Ασυμφωνία Μηνιαίου Δελτίου και λογαριασμών Γενικής Λογιστικής

Το ποσό που έχει δηλωθεί στα Μηνιαία Δελτία παροχής οικονομικών στοιχείων του έτους 2015 για τα οικογενειακά επιδόματα, είναι περισσότερα κατά 201,07 ευρώ από αυτό που είναι καταχωρισμένο στους αντίστοιχους λογαριασμούς της Γενικής Λογιστικής. Η διαφορά αυτή οφείλεται στο γεγονός ότι καθώς η οικονομική χρήση του έτους 2015 δεν είναι οριστικοποιημένη, πραγματοποιούνται καταχωρίσεις στους λογαριασμούς Γενικής Λογιστικής, που αφορούν σε επιστροφές χρημάτων και μετά την αποστολή των μηνιαίων δελτίων.

8) Μη εφαρμογή των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (Δ.Π.Χ.Π.)

Ο Οργανισμός δεν είναι σε θέση να εφαρμόσει τα Δ.Π.Χ.Π., τα οποία προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 36 παρ. 9 του ν. 3556/2007 "Προϋποθέσεις διαφάνειας για την πληροφόρηση σχετικά με εκδότες, των οποίων οι κινητές αξίες έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ Α'91).

4.2 Συμμόρφωση Προνοιακής Πολιτικής – Ανασφάλιστοι Υπερήλικες

Η Ομάδα Ελέγχου διενήργησε ελέγχους σε δείγμα περιπτώσεων, όπου οι αιτήσεις για απονομή σύνταξης είτε εγκρίθηκαν από το αρμόδιο όργανο του Ο.Γ.Α. είτε απορρίφθηκαν είτε επανεξετάστηκαν, κατόπιν κατάθεσης ενστάσεων από τους αιτούντες την σύνταξη επί της αρχικής απορριπτικής απόφασης.

Τα ευρήματα που εντοπίστηκαν στις εγκριτικές αποφάσεις σχετίζονται κυρίως με την αποδοχή αιτήσεων, οι οποίες είτε δεν είχαν πληρότητα δικαιολογητικών ή τα δικαιολογητικά δεν ήταν τα προβλεπόμενα, καθώς και με την έλλειψη απόδειξης της επίδοσης εγγράφων από τον Ο.Γ.Α. στους δικαιούχους. Στις απορριπτικές αποφάσεις τα ευρήματα επικεντρώνονται στην μεγάλη χρονική απόκλιση μεταξύ της αρχικής αίτησης και της έκδοσης της τελικής απορριπτικής απόφασης. Επιπλέον, καθυστέρηση διαπιστώνεται στην εισαγωγή ενστάσεων στο Όργανο Εξέτασης Ενστάσεων. Σε ό,τι αφορά στις καταλογιστικές αποφάσεις παρατηρούνται καθυστερήσεις, τόσο στην ενημέρωση άλλων ασφαλιστικών φορέων, όσο και στις διαδικασίες είσπραξης των ποσών των καταλογιστικών αποφάσεων που έχουν εκδοθεί από τον Ο.Γ.Α. Οι απαντήσεις της αρμόδιας Διεύθυνσης στα εν λόγω ευρήματα παρατίθενται στο παράρτημα V της Έκθεσης Ελέγχου.

A) Εγκριτικές αποφάσεις

Σε δείγμα 184 περιπτώσεων εντοπίστηκαν 16 περιπτώσεις, κατά τις οποίες οι αιτούντες για πρώτη φορά τη Σύνταξη του Ανασφάλιστου Υπερήλικα (μετά την ισχύ του ν.4093/2012), υπέβαλαν, ως δικαιολογητικό για την απόδειξη της εικοσαετούς διαμονής στην Ελλάδα, υπεύθυνη δήλωση, δικαιολογητικό που δεν προβλέπεται από το άρθρο 2 παρ. Α. 6 του άρθρου 2 της Απόφασης του Υπουργού Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας Φ.10034/6263/186/4.3.2013 (ΦΕΚ Β',794) για τις περιπτώσεις των νέων δικαιούχων.

Οι περιπτώσεις αυτές εμφανίζονται στον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 1: – Υποβολή Υπεύθυνης Δήλωσης για την απόδειξη της εικοσαετούς διαμονής στην Ελλάδα στις αιτήσεις των ανασφάλιστων υπερηλίκων

A/A	Αριθμός & Ημερομηνία Αίτησης	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	Υποκατάστημα
1	98/26-1-15	A. Π.	Αθηνών
2	40/7-5-15	A. A.	Αθηνών
3	123/30-6-15	A. O.	Αθηνών
4	922/22-7-15	Γ. Μ.	Αθηνών
5	120/2-3-15	Δ. Α.	Αθηνών
6	20/5-3-15	Δ. Π.	Αθηνών
7	2/12/2015	Ζ. Σ.	Αθηνών
8	88/22-1-15	Κ. Α.	Αθηνών
9	18012/24-2-15	Ξ. Σ.	Αθηνών
10	244/22-12-15	Ξ. Κ.	Αθηνών
11	113/28-1-15	Π. Α.Σ	Αθηνών
12	52/10-3-15	Σ. Β.	Αθηνών
13	19703/24-7-14	Τ. – Κ. Δ.	Αθηνών
14	44/5-5-15	Β. Β.	Ηπείρου
15	72/4-2-15	Μ. Π.	Ηπείρου
16	1120/9-9-14	Μ. Ε.	Αθηνών

Σε δείγμα 184 περιπτώσεων εντοπίστηκαν 13 περιπτώσεις, κατά τις οποίες αιτούντες για πρώτη φορά τη Σύμβαση του Ανασφάλιστου Υπερήλικα, μετά την ισχύ του Ν.4093/2012, για την απόδειξη της εικοσαετούς διαμονής στην Ελλάδα, δεν προσκομίζουν κανένα από τα οριζόμενα δικαιολογητικά στην Απόφαση του Υπουργού Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας Φ.10034/6263/186/4.3.2013. Οι περιπτώσεις αυτές εμφανίζονται στον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 2: – Έλλειψη δικαιολογητικών για την απόδειξη της εικοσαετούς διαμονής, στις αιτήσεις των ανασφάλιστων υπερηλίκων

A/A	Αριθμός & Ημερομηνία Αίτησης	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	Υποκατάστημα
1	607/30-9-14	Σ. Δ.	Αθηνών
2	1120/9-9-14	Μ. Ε.	Αθηνών
3	35/20-2-15	Δ. Μ.	Αθηνών
4	78/5-2-15	Γ. Α.	Αθηνών
5	51/21-1-15	Τ. Α.	Αθηνών
6	157/11-12-14	Λ. Σ.	Αθηνών
7	4/28-1-15	Χ. Ε.	Αθηνών
8	1259/11-10-14	Κ. Κ.	Αθηνών
9	30/16-2-16	Χ. Μ.	Κεντρ. Μακεδονίας
10	342/25-2-15	Τ. Α.	Κεντρ. Μακεδονίας
11	1903/02-03-2016	Σ. Α.	Π.Υ. Α.ΜΑ.ΘΡΑ
12	464/ 27-3-2015	Κ. Ζ.	Π.Υ. Κρήτης
13	2733/6-2-15	Α. Ι.	Αθηνών

Σε δείγμα 184 περιπτώσεων εντοπίστηκε μία περίπτωση κατά την οποία δεν υπάρχουν επαρκή αποδεικτικά στοιχεία για την απόδειξη της εικοσαετούς διαμονής της αιτούσης στην Ελλάδα. (Π. Ε., ΑΦΜ 071281XXX).

Σε δείγμα 184 περιπτώσεων, εντοπίστηκε μία περίπτωση, στην οποία δεν τέθηκε προαναγγελία επανελέγχου των κριτηρίων απονομής της σύνταξης, παρά την αναμενόμενη αλλαγή των απαιτούμενων κριτηρίων. Συγκεκριμένα, η περίπτωση αφορά στην 731/19-12-14 αίτηση της Μ. Β., για την οποία δεν τέθηκε η προαναγγελία επανελέγχου κατά το χρονικό σημείο συνταξιοδότησης του συζύγου της, ο οποίος, ως γεννηθείς το έτος 1952, θα συνταξιοδοτηθεί σε μεταγενέστερο χρόνο.

Σε δείγμα 184 περιπτώσεων εντοπίστηκε μία περίπτωση, όπου η αίτηση για την απονομή της Σύνταξης του Ανασφάλιστου Υπερήλικα δεν έφερε την υπογραφή της αιτούσας. (Η 2733/6-2-15 αίτηση της Α. Ι.).

Στις περιπτώσεις που απαιτείται η προσκόμιση πρόσθετων δικαιολογητικών για τη χορήγηση της Σύνταξης του Ανασφάλιστου Υπερήλικα και αποστέλλεται από τον Κλάδο Συντάξεων στον αιτούντα σχετικό έγγραφο, αυτό αποστέλλεται ταχυδρομικά και χωρίς να συνοδεύεται από αποδεικτικό επίδοσης. Το γεγονός αυτό έχει ως συνέπεια την μη έγκαιρη και αποδεδειγμένη ενημέρωση του δικαιούχου, με αποτέλεσμα την αρχική απόρριψη του αιτήματός του, λόγω παρέλευσης της προβλεπόμενης προθεσμίας. Παρατηρήθηκε ότι κατόπιν υποβολής ενστάσεως, στην οποία προβλήθηκε ως λόγος η μη παραλαβή του εγγράφου, ο αιτών δικαιώθηκε. (Σ. Α. - αρ. αίτησης 7290/6-10-2014).

Σε δείγμα 184 περιπτώσεων, εντοπίστηκε μία περίπτωση κατά την οποία υπήρχε ασάφεια ως προς την απόδειξη της εικοσαετούς διαμονής στην Ελλάδα. Συγκεκριμένα, δεν υπήρχε στο διαβατήριο της αιτούσας η σφραγίδα παλιννόστησης, αλλά θεωρήθηκε ότι υπήρχε μόνιμη διαμονή, λόγω του προσφυγικού επιδόματος που της χορηγήθηκε κατά το έτος 1992. (Θ. Ν.- αρ. αίτησης 64/20-1-15).

Σε δείγμα 184 περιπτώσεων εντοπίστηκαν δύο περιπτώσεις, στις οποίες, μεταξύ των άλλων δικαιολογητικών, προσκομίστηκαν και έγιναν δεκτές υπεύθυνες δηλώσεις των αιτούντων, χωρίς να φέρουν θεώρηση του γνήσιου της υπογραφής. (Α) Ζ. Α.- αρ. αίτησης 130/23-01-2015, (Β) Π. Α. Ε.- αρ. αίτησης 99/09-02-2015.

Β) Απορριπτικές αποφάσεις

Σε δείγμα 101 περιπτώσεων εντοπίστηκαν 14 περιπτώσεις, κατά τις οποίες παρατηρήθηκε μεγάλη χρονική καθυστέρηση από την υποβολή της αίτησης του υποψηφίου δικαιούχου, έως την έκδοση της απορριπτικής απόφασης. Οι περιπτώσεις αυτές εμφανίζονται στον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 3: – Μεγάλη χρονική καθυστέρηση για την έκδοση της απορριπτικής απόφασης

A/A	Αριθμός & Ημερομηνία Αίτησης	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	Υποκατάστημα	Παρατηρήσεις
1	171/5-2-2014	Κ. Β.	Αθηνών	Αίτηση (5/2/2014), έγγραφο για προσκόμιση στοιχείων (7/7/2014) και τελική απόφαση (30/6/2015).
2	2401/2-11-2012	Μ. Χ.	Αθηνών	Αρχική αίτηση (2/11/2012), έγγραφο για προσκόμιση στοιχείων (8/10/2013) και απορριπτική απόφαση (3/4/2015)
3	99/2-10-2012	Π. Π.	Αθηνών	Αρχική αίτηση (2/10/2012), έγγραφο για προσκόμιση επιπλέον στοιχείων (29/11/2013) και απορριπτική απόφαση (1/7/2015)
4	3123/27-12-2012	Μ. Α. Α.	Αθηνών	Αρχική αίτηση (27/12/2012) έγγραφο για προσκόμιση στοιχείων (10/12/2013) και απορριπτική απόφαση (3/4/2015)
5	340/23-2-2012	Β. Γ. Χ.	Αθηνών	Αρχική αίτηση (23/2/2012) και έγγραφο για προσκόμιση στοιχείων (26/3/2013)
6	250/4-9-2012	Μ. Κ.	Αθηνών	Αρχική αίτηση (4/9/2012) και έγγραφο για προσκόμιση στοιχείων (6/12/2013) και τελική απόφαση (1/7/2015).
7	17797/10-12-2012	Κ. Α.	Αθηνών	Αρχική αίτηση (10-12-2012), έγγραφο για προσκόμιση στοιχείων (30/1/2014) και τελική απόφαση (1/7/2015).
8	202/22-5-2013	Ζ. Α.	Αθηνών	Έγγραφο για προσκόμιση στοιχείων (5/11/2013) και τελική απόφαση (1/7/2015).
9	288/18-12-2012	Κ. Ν.	Αθηνών	Αρχική αίτηση (18/12/2012) , έγγραφο για προσκόμιση στοιχείων (30/1/2014), και τελική απόφαση (1/7/2015).
10	926/30-7-2013	Ξ. Α.	Αθηνών	Αρχική αίτηση (30/7/2013), έγγραφο για προσκόμιση στοιχείων (24/3/2014) και τελική απόφαση (1/7/2015).
11	657/16-10-2013	Ι. Π.	Αθηνών	Αρχική αίτηση (16/10/2013), έγγραφο για προσκόμιση στοιχείων (18/3/2014), και τελική απόφαση (30/6/2015).
12	521/15-3-2013	Γ. Μ.	Αθηνών	Αρχική αίτηση (15/3/2013), έγγραφο για προσκόμιση στοιχείων (3/2/2014), και τελική απόφαση (30/6/2015).
13	204/10-7-2012	Σ. Δ.	Αθηνών	Αρχική αίτηση (10/7/2012), έγγραφο για προσκόμιση στοιχείων (18/7/2013), και τελική απόφαση (30/6/2015).
14	85/21-3-2013	Κ. Μ.	Αθηνών	Αρχική αίτηση (21/3/2013), έγγραφο για προσκόμιση στοιχείων (25/2/2014) και τελική απόφαση (30/6/2015).

Γ) Ενστάσεις

Σε δείγμα 25 περιπτώσεων επί υποβληθεισών ενστάσεων, εντοπίστηκαν τέσσερις περιπτώσεις κατά τις οποίες διαπιστώθηκε σημαντική καθυστέρηση στην εισαγωγή της υπόθεσης στο Όργανο Εξέτασης Ενστάσεων (άρθρο 40 του Π.Δ. 78/1998, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 41 παρ. 2β του ν. 4075/2012, ΦΕΚ Α'89). Οι περιπτώσεις αυτές εμφανίζονται στον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 4: – Καθυστέρηση εισαγωγής των υποθέσεων των ανασφάλιστων υπερηλίκων στο Όργανο Εξέτασης Ενστάσεων

Αίτηση/υποψήφιοι δικαιούχοι	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	Υποκατάστημα	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1-7-2002	Θ. Π.	Αθηνών	5/11/2011 Καταγγελία Διετής καθυστέρηση εισαγωγής της υπόθεσης στο όργανο εξέτασης ενστάσεων
723/20-5-2014	Κ. Χ.	Αθηνών	Κατάθεση ένστασης 29-9-2014 και εισαγωγή στο όργανο εξέτασης ενστάσεων ν 12-5-2015
5276/11-4-2007	Τ. Η.	Αθηνών	Κατάθεση ένστασης 07-10-2013 και εισαγωγή στο όργανο εξέτασης ενστάσεων 16-3-2015 - Αναβολή της εξέτασης της ένστασης ώστε να προσκομιστεί βεβαίωση της αρμόδιας υπηρεσίας της Αλβανίας και να κλητευτεί ο ενιστάμενος
543/3-9-2012	Λ. V.	Αθηνών	Κατάθεση ένστασης 10-12-2013 και εισαγωγή στο όργανο εξέτασης ενστάσεων 06-2-2015

Δ) Καταλογιστικές αποφάσεις

Υπάρχει καθυστέρηση στην ενημέρωση των λοιπών ασφαλιστικών φορέων για την πραγματοποίηση των παρακρατήσεων από τους ασφαλισμένους τους και την απόδοση των αντιστοίχων ποσών στον Ο.Γ.Α., κατόπιν έκδοσης καταλογιστικών αποφάσεων που αφορούν σε λαμβάνοντες τη Σύνταξη του Ανασφάλιστου Υπερήλικα, οι οποίοι έχει διαπιστωθεί ότι δικαιούνται ή έχουν λάβει σύνταξη και από άλλον ασφαλιστικό φορέα. Για τις εκκρεμείς καταλογιστικές αποφάσεις του έτους 2015, συνολικού ποσού 601.435,83 ευρώ, τα λοιπά ταμεία ενημερώθηκαν στις 26-10-2016 .

Υπάρχει καθυστέρηση στην εφαρμογή των διαδικασιών του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.), ν.δ. 356/1974 (ΦΕΚ Α' 90) όπως ισχύει, για την αναζήτηση ποσών, σύμφωνα με τις εκδοθείσες καταλογιστικές αποφάσεις που αφορούν σε ανασφάλιστους υπερήλικες, για τους οποίους δεν υπάρχει η δυνατότητα συμψηφισμού της οφειλής ή αναζήτησης αυτής από άλλον ασφαλιστικό φορέα. Για τις εκκρεμείς καταλογιστικές αποφάσεις που εκδόθηκαν εντός του έτους 2015 ποσού 1.540.403,91 ευρώ, δεν έχει κινηθεί μέχρι και σήμερα η προβλεπόμενη διαδικασία (οι σχετικές απαντήσεις της αρμόδιας διεύθυνσης παρατίθενται στο Παράρτημα VIII).

4.3 Συμμόρφωση Προνοιακής Πολιτικής – Λογαριασμός Αγροτικής Εστίας

Στο κεφάλαιο αυτό αναλύονται τα ευρήματα που αφορούν στη διαδικασία που ακολουθεί ο Ο.Γ.Α., για την επιλογή των δικαιούχων ασφαλισμένων που συμμετέχουν στα προγράμματα του Λ.Α.Ε., καθώς και στην επιλογή των επιχειρήσεων (παρόχων) που συμβάλλονται με τον Ο.Γ.Α. στο πλαίσιο των προγραμμάτων αυτών και τη νόμιμη υλοποίησή τους.

Η Ομάδα Ελέγχου διενήργησε ελέγχους σε δείγμα περιπτώσεων για το κάθε πρόγραμμα ξεχωριστά και, επιπλέον, ηλεκτρονικούς ελέγχους στο σύνολο των αντίστοιχων εγγραφών στην βάση δεδομένων του Ο.Γ.Α. (οι σχετικές απαντήσεις της αρμόδιας διεύθυνσης παρατίθενται στο Παράρτημα VII).

Τα ευρήματα της Ομάδας Ελέγχου σχετίζονται κυρίως με ελλείψεις στα δικαιολογητικά που προσκομίζονται για την εκκαθάριση των παροχών, καθώς και με την αποδοχή εκπρόθεσμων αναγγελιών επιχειρήσεων συμβεβλημένων με τον Ο.Γ.Α. Επίσης, δεν υφίσταται διαδικασία εξασφάλισης της μοναδικής χρήσης των δελτίων συμμετοχής των δικαιούχων στα προγράμματα «Δωρεάν Παροχής Εισιτηρίων Θεάτρων» (οι σχετικές απαντήσεις της αρμόδιας διεύθυνσης παρατίθενται στο Παράρτημα IV).

A) Πρόγραμμα «Δωρεάν Παροχής Εισιτηρίων Θεάτρων»

- Σε δείγμα 19 περιπτώσεων εντοπίστηκαν 2 περιπτώσεις, κατά τις οποίες οι βεβαιώσεις των Κοινωφελών Επιχειρήσεων για την παραχώρηση αιθουσών στις θεατρικές επιχειρήσεις που πραγματοποιούν περιοδείες, δεν αναφέρουν αφενός τη χωρητικότητα της αίθουσας και αφετέρου αν η παράσταση ήταν ελευθέρας εισόδου ή μη, όπως αυτό προβλέπεται στο

άρθρο 10 του συμφωνητικού μεταξύ των θεατρικών επιχειρήσεων που συμμετέχουν στο πρόγραμμα «Δωρεάν Παροχής Εισιτηρίων Θεάτρων» και του Ο.Γ.Α (1. Αρ. Πρωτ: 09 148804/16-9-15/Α. Τ. Ο.Ε., Περιοδεία “Οι Τενόροι”, 2. Αρ. Πρωτ: 09 024005/18-1-16/Α. Τ. Ο.Ε., Περιοδεία “Δεν έχουν Τσίπρα πάνω τους”).

- Σε δείγμα 19 περιπτώσεων εντοπίστηκε περίπτωση (Αρ. Πρωτ: 09 148804/16-9-15-Α. Τ. Ο.Ε., Περιοδεία “Οι Τενόροι”), στην οποία, για τις παραστάσεις του θιάσου στη Βέροια, στις Σέρρες, στην Αλεξανδρούπολη, στην Ξάνθη, στα Γρεβενά και στη Λέσβο, δεν υπάρχει η βεβαίωση του Προέδρου της Κοινωφελούς Επιχείρησης για την παραχώρηση της αίθουσας, όπως αυτό προβλέπεται στο άρθρο 10 του συμφωνητικού, που υπογράφεται μεταξύ των θεατρικών επιχειρήσεων που συμμετέχουν στο πρόγραμμα «Δωρεάν Παροχής Εισιτηρίων Θεάτρων» και του Ο.Γ.Α.
- Σε δείγμα 19 περιπτώσεων εντοπίστηκε περίπτωση που από το υπογεγραμμένο συμφωνητικό έλειπε η σελ. 5 αυτού. Η επιχείρηση για την οποία εντοπίστηκε το ελλιπές συμφωνητικό είναι η Π. Χ. – Θ. Γ.
- Δεν υφίσταται διαδικασία εξασφάλισης της μοναδικής χρήσης των δελτίων συμμετοχής των δικαιούχων στα προγράμματα «Δωρεάν Παροχής Εισιτηρίων Θεάτρων», καθώς δεν υπάρχει διαδικασία για τον εντοπισμό και την αποτροπή της πολλαπλής χρήσης τους. Η απάντηση του φορέα παρατίθεται στο Παράρτημα VII.

Β) Πρόγραμμα «Δωρεάν Παροχής Βιβλίων»

- Σε δείγμα 65 περιπτώσεων εντοπίστηκαν έξι περιπτώσεις στις οποίες οι αιτήσεις επιδότησης των επιχειρήσεων, που συμμετείχαν στο πρόγραμμα «Δωρεάν Παροχής Βιβλίων», δεν έφεραν αριθμό πρωτοκόλλου. Συγκεκριμένα, εντοπίστηκαν οι κάτωθι επιχειρήσεις:
 - Μ. Σ. – Β.,
 - Χ. Ρ.,
 - Α. Μ. Π. Α.Ε.
 - Θ. Ν.Σ (ΤΟ Λ.)
 - Η. Β.

- Τ. Κ. (ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ Τ.)

Γ) Κοινωνικός - Εκδρομικός Τουρισμός

Σε δείγμα 45 περιπτώσεων για το «Εκδρομικό Πρόγραμμα» εντοπίστηκαν 7 περιπτώσεις, κατά τις οποίες οι επιχειρήσεις που συμμετείχαν σε αυτό δεν ανήγγειλαν στον Ο.Γ.Α. την πραγματοποίηση της εκδρομής μια ημέρα πριν, όπως ρητά ορίζεται στο άρθρο 7 των όρων εφαρμογής του εν λόγω προγράμματος, με αποτέλεσμα να μην είναι εφικτός ο επιτόπιος έλεγχος κατά την ημερομηνία πραγματοποίησης της εκδρομής από τα αρμόδια όργανα του Ο.Γ.Α. Οι περιπτώσεις αυτές απεικονίζονται παρακάτω:

Εκπρόθεσμες αναγγελίες εκδρομών

1. Φ. TRAVEL A.E. για την εκδρομή στο Τολό στις 17.08.2015 - αυθημερόν αναγγελία
 2. Α. Α. & ΣΙΑ Ο.Ε. – Α. TOURS για την εκδρομή στα Μετέωρα – Καλαμπάκα στις 16.05.2016 – αναγγελία μια ημέρα μετά την εκδρομή
 3. Π. Ν. για την εκδρομή στο Βόλο στις 15.05.2016 – αναγγελία μια ημέρα μετά την εκδρομή
 4. Α. Π.Σ “Κ. TOURS” για 28/8/2015 - αυθημερόν αναγγελία
 5. Γ. Μ.Α “Ι. TRAVEL” για τριήμερη εκδρομή στις 13/11/2015 και για διήμερη στις 30-10/2-11/2015 - αυθημερόν αναγγελία.
 6. Α. Ε. ΟΕ “Μ. TRAVEL” για μονοήμερη εκδρομή στις 25/2/2016 - αυθημερόν αναγγελία.
 7. Α. Ε. ΟΕ “Μ. TRAVEL” για μονοήμερη εκδρομή στις 23-8-2016 - αυθημερόν αναγγελία.
- Διαπιστώθηκε η περίπτωση του τουριστικού γραφείου Κ. Χ, για την οποία δεν προκύπτει η ημερομηνία αναγγελίας για την τριήμερη εκδρομή στις 24-26/8/2015 στη Λευκάδα και επιπλέον το έντυπο της αναγγελίας της εκδρομής δεν φέρει ούτε τη σφραγίδα ούτε την υπογραφή από το τουριστικό γραφείο.
 - Από τον ηλεκτρονικό έλεγχο των καταλυμάτων που είναι συμβεβλημένα με το πρόγραμμα Κοινωνικού Τουρισμού του Λ.Α.Ε., ο οποίος διεξήχθη στις 22/12/2016, στο σύνολο των εγγραφών για καταλύματα στη βάση δεδομένων του Ο.Γ.Α., εντοπίστηκε μία περίπτωση

καταλύματος (Σ. Κ, με ΑΦΜ 05218XXX), για το οποίο έγινε δεκτή εκπρόθεσμη αίτηση συμμετοχής στο πρόγραμμα (στις 15.07.2015), ενώ η προθεσμία έληγε στις 10.07.2015.

- Δεν υφίσταται ηλεκτρονική διασύνδεση του Ο.Γ.Α. με τον Ε.Ο.Τ, για τον έλεγχο και την επαλήθευση του αριθμού των δωματίων και κλινών που δηλώνουν οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις στο πρόγραμμα Κοινωνικού Τουρισμού του Λ.Α.Ε.

Δ) Πρόγραμμα Ιαματικού Τουρισμού

1. Σε δείγμα 58 περιπτώσεων διαπιστώθηκαν έξι περιπτώσεις, στις οποίες οι αιτήσεις /δηλώσεις επιδότησης των καταλυμάτων δεν έχουν λάβει αριθμό πρωτοκόλλου. (Γ. Ν. - Α. Δ. "Γ. Κ.", Ι. Μ. "Ξ. Κ.ς", Ι. Ο. Μον. ΕΠΕ "Ρ. Ρ.", Π. Π. "Το Π.", Μ. Χ. και Σία ΟΕ " Μ.", ΑΕ Ι. Λ. Ν. Α. Μ. Α.-Α.).

4.4 Συμμόρφωση Προνοιακής Πολιτικής – Οικογενειακά Επιδόματα

Παρατηρήθηκε ότι η διαδικασία ηλεκτρονικών διασταυρώσεων δεν είναι πλήρως αυτοματοποιημένη, γεγονός που μπορεί να οδηγήσει σε σφάλματα. Επίσης, όπως στην περίπτωση των συντάξεων των Ανασφάλιστων Υπερήλικων, δεν γίνεται εφαρμογή των διατάξεων του Κ.Ε.Δ.Ε. για την αναζήτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών. Σε ορισμένες περιπτώσεις παρατηρήθηκε μεγάλη καθυστέρηση στην άρση αναστολών μετά την προσκόμιση των απαραίτητων δικαιολογητικών. Τέλος, διαπιστώθηκε η ύπαρξη σφαλμάτων σε εγγραφές και μία εκπρόθεσμη αποδοχή αιτήματος.

1. Έως και το έτος 2015, δεν εφαρμόζονταν οι διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε. (Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων- ν.δ. 356/74), για την αναζήτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων από πληρωμές προκαταβολών οικογενειακών επιδομάτων για το επόμενο έτος, χωρίς όμως να υπάρχει η δυνατότητα συμψηφισμού. Συγκεκριμένα, μόνο για το έτος 2015, το ποσό των αχρεωστήτως καταβληθέντων προς είσπραξη, ανέρχεται συνολικά στο ποσό των 4.995.891,22 ευρώ. Καταβάλλονται προσπάθειες για την εξεύρεση λύσης σε συνεργασία με την Α.Α.Δ.Ε. (βλ. Παράρτημα VI).
2. Σε δείγμα 655 περιπτώσεων οικογενειακών επιδομάτων εντοπίστηκαν πέντε περιπτώσεις, στις οποίες παρατηρήθηκαν μεγάλες χρονικές καθυστερήσεις μεταξύ της ημερομηνίας

προσκόμισης δικαιολογητικών και της ημερομηνίας άρσης της αναστολής. Οι σχετικές περιπτώσεις αναφέρονται στον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 6 - Χρονικές καθυστερήσεις μεταξύ ημερομηνίας προσκόμισης δικαιολογητικών και ημερομηνίας άρσης αναστολής

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ	ΑΦΜ	ΗΜΕΡ/ΝΙΑ ΠΡΟΣΚΟΜΙΣΗΣ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΡΣΗΣ	ΧΡΟΝΙ. ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΜΕΤΑΞΥ ΠΡΟΣΚΟΜΙΣΗΣ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓ & ΑΡΣΗΣ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ	ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
Κ. Μ.	100161XXX	02/01/16	07/07/16	187	ΠΥ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕ
Π. Π.	113036XXX	18/12/15	19/05/16	153	ΠΥ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕ
Κ. Β.	038655XXX	08/01/16	29/06/16	173	ΠΥ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕ
Ζ. Κ.	072315XXX	19/01/16	22/06/16	155	ΠΥ Δ. ΕΛΛΑΔΑΣ
Β. Ε.	071045XXX	14/01/16	08/07/16	176	ΠΥ Δ. ΕΛΛΑΔΑΣ

Η αρμόδια διεύθυνση αποδίδει τις εν λόγω καθυστερήσεις σε έλλειψη προσωπικού και δυσανάλογο φόρτο εργασίας (βλ. Παράρτημα VI).

3. Σε δείγμα 655 περιπτώσεων οικογενειακών επιδομάτων εντοπίστηκε η περίπτωση του δικαιούχου Β. Δ. με ΑΦΜ: 053989XXX, για την οποία υπάρχει λανθασμένη καταχώριση εξαρτώμενου τέκνου στο σύστημα⁹, γεγονός που συνάγεται από την προσκομισθείσα βεβαίωση του ΤΕΙ Πειραιά.
4. Από τον ηλεκτρονικό έλεγχο που διεξήχθη στις 15/12/2016, στο σύνολο των εγγραφών που αφορούν σε οικογενειακά επιδόματα στη βάση δεδομένων του Ο.Γ.Α, εντοπίστηκε η περίπτωση με τον Αριθμό Μητρώου 1130053, της οποίας έγινε δεκτή εκπρόθεσμη αίτηση (16/01/2016), ενώ η προθεσμία έληξε στις 15/01/2016.
5. Οι ηλεκτρονικές διασταυρώσεις και οι έλεγχοι ορθότητας των δεδομένων που καταχωρίζονται στις εφαρμογές οικογενειακών επιδομάτων δεν είναι πλήρως αυτοματοποιημένοι, γεγονός που μπορεί να οδηγήσει σε λάθη ή/και παραλείψεις κατά τη

⁹ Φαίνεται στο σύστημα ως εξαρτώμενο μέλος το τέκνο Ε. ενώ έπρεπε να φαίνεται το τέκνο Λ. στο οποίο αφορά το πιστοποιητικό σπουδών

διαδικασία ελέγχου των στοιχείων που προέρχονται από άλλους φορείς (ΕΔΕΤ, ΗΔΙΚΑ, ΚΕΠΑ, ΑΡΙΑΔΝΗ, ΔΙΑΣ κλπ.). Σύμφωνα με την απάντηση της Διεύθυνσης Πληροφορικής το γεγονός αυτό οφείλεται σε εξωγενείς παράγοντες (βλ. Παράρτημα VII).

6. Από τη γραπτή τεχνική τεκμηρίωση της βάσης δεδομένων των οικογενειακών επιδομάτων του Ο.Γ.Α, απουσίαζε ο σχολιασμός των πινάκων δεδομένων, που προέρχονταν από τους εκτός του Οργανισμού συνεργαζόμενους φορείς. Επιπλέον, ο πηγαίος κώδικας της βάσης δεδομένων και των εφαρμογών των οικογενειακών επιδομάτων του Ο.Γ.Α. δεν ήταν επαρκώς σχολιασμένος. Σύμφωνα με την απάντηση της αρμόδιας διεύθυνσης, πραγματοποιείται εκπαίδευση σε υπαλλήλους της πληροφορικής και καταβάλλεται προσπάθεια για την ολοκλήρωση της τεκμηρίωσης της εφαρμογής, (βλ. Παράρτημα VII).
7. Η ενημέρωση του διαδικτυακού τόπου (site) του Ο.Γ.Α. με τα αποτελέσματα της επεξεργασίας των αιτήσεων χορήγησης οικογενειακών επιδομάτων δεν είναι αυτοματοποιημένη, με αποτέλεσμα την εμφάνιση χρονικής υστέρησης στην ενημέρωση των αιτούντων χορήγησης οικογενειακών επιδομάτων για την πορεία των αιτήσεών τους, μέσω του site του Ο.Γ.Α. (βλ. την απάντηση του φορέα στο Παράρτημα VII).

4.5 Λειτουργία Κλάδων Διευθύνσεων

1. Από τον διενεργηθέντα έλεγχο προέκυψε ότι ο Ο.Γ.Α. δεν διέθετε έως και το έτος 2015 Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου, αν και η σύσταση του Τμήματος προβλέπεται από τις διατάξεις των άρθρων 25 του ν.3871/2010 (ΦΕΚ Α', 141) και 168 του ν. 4270/14 (ΦΕΚ Α' 143).
2. Δεν υφίσταται ετήσιο πρόγραμμα για τη διενέργεια προκαθορισμένων ελέγχων από τον Κλάδο Επιθεώρησης. Οι έλεγχοι διενεργούνται κυρίως κατόπιν καταγγελίας. Σύμφωνα με την απάντηση της αρμόδιας διεύθυνσης, παρά την ύπαρξη βούλησης για την κατάρτιση ετήσιου προγράμματος ελέγχων, αυτό δεν ήταν δυνατό κατά το έτος 2015 λόγω έλλειψης προσωπικού (βλ. Παράρτημα VII).
3. Στον Κλάδο Μηχανογράφησης (πλέον Διεύθυνση Πληροφορικής) δεν υφίσταται διαχωρισμός αρμοδιοτήτων (segregation of duties) μεταξύ των προγραμματιστών που αναπτύσσουν τις εφαρμογές των οικογενειακών επιδομάτων του Ο.Γ.Α. και των κοινωνικών

προγραμμάτων του Λ.Α.Ε. και των προγραμματιστών που συντηρούν τις ανωτέρω εφαρμογές, με αποτέλεσμα τη δυσχέρεια στον εντοπισμό ενδεχόμενων λαθών ή παραλείψεων. Η αρμόδια διεύθυνση επισημαίνει ότι δεν είναι εφικτός ο διαχωρισμός αρμοδιοτήτων, λόγω της έλλειψης προσωπικού(βλ. Παράρτημα VII).

4.6 Λοιπά ζητήματα

Έλλειψη ηλεκτρονικής εφαρμογής πρωτοκόλλου για την αποτελεσματική διαχείριση των εισερχομένων και εξερχομένων εγγράφων. Εντοπίστηκαν έγγραφα χωρίς αριθμό πρωτοκόλλου.

5. Απαντήσεις Ελεγχόμενου Φορέα

Η Ομάδα Ελέγχου ολοκλήρωσε τον έλεγχο στις 13.2.2017 και παρέδωσε στον ελεγχόμενο την έκθεση προκαταρκτικών ευρημάτων, με το 8943/13.02.2017 έγγραφο. Οι αρμόδιες διευθύνσεις του ελεγχόμενου φορέα παρείχαν τις απαραίτητες απαντήσεις και διευκρινίσεις επί των ευρημάτων, οι οποίες παρατίθενται στα Παραρτήματα IV έως και VIII.

6. Συστάσεις

Το Ε.Σ. στο πλαίσιο της εφαρμογής των Διεθνών Ελεγκτικών Προτύπων, δεν περιορίζεται στην παρούσα έκθεση μόνο στην εξαγωγή συμπερασμάτων, αλλά επεκτείνεται και στη διατύπωση συστάσεων – προτάσεων, προκειμένου να συμβάλλει στη βελτίωση και την αποτελεσματικότητα της λειτουργίας των συστημάτων συμμόρφωσης και των εσωτερικών δικλίδων του Ο.Γ.Α, ως προς τη διασφάλιση της ορθής άσκησης της προνοιακής του πολιτικής και την υλοποίηση των κοινωνικών παροχών του Λ.Α.Ε. Οι συστάσεις βασίστηκαν στα συμπεράσματα που προέκυψαν από τον έλεγχο και αφορούν στη δομή και στην οργάνωση, στο σύστημα διοίκησης και διαχείρισης, στη λογοδοσία του φορέα και στη συνεργασία με τρίτους φορείς.

Ως προς τη βελτίωση και την αποτελεσματικότητα της λειτουργίας των συστημάτων συμμόρφωσης και των εσωτερικών δικλίδων του Ο.Γ.Α, το Ε.Σ. συστήνει τα ακόλουθα:

6.1. Χρηματοοικονομική Απεικόνιση – Οικονομικές Καταστάσεις

6.1.1 Σύσταση και έλεγχος των οικονομικών καταστάσεων

Το Ε.Σ. προτείνει την άμεση ολοκλήρωση της εν εξελίξει διαδικασίας ανάθεσης σε ορκωτό ελεγκτή, του ελέγχου των χρήσεων των ετών 2007, 2008, 2009, 2010, 2011 και 2012.

Επιπλέον, συστήνεται η Διοίκηση του φορέα να προβεί σύντομα σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες, προκειμένου να καταρτιστούν και να ελεγχθούν οι οικονομικές καταστάσεις και για τα έτη 2013, 2014 και 2015.

Σε περίπτωση αδυναμίας έκφρασης γνώμης ή διατύπωσής της με σημαντικές παρατηρήσεις, η Διοίκηση θα πρέπει να προχωρήσει στις απαραίτητες αναμορφώσεις των οικονομικών της καταστάσεων.

6.1.2 Ενημέρωση των λογαριασμών της Γενικής Λογιστικής

Στα πλαίσια της αξιοπιστίας, τόσο των λογαριασμών της Γενικής Λογιστικής, όσο και των οικονομικών στοιχείων που περιλαμβάνονται στο Μηνιαίο Δελτίο, το Ε.Σ. συστήνει να πραγματοποιείται έγκαιρα η καταχώριση όλων των συναλλαγών (εισπράξεις, πληρωμές, δαπάνες, έσοδα, απαιτήσεις, ταμειακά διαθέσιμα κλπ.), στα λογιστικά βιβλία του Οργανισμού. Επιπλέον, συστήνεται η καθιέρωση συστηματοποιημένης διαδικασίας επικοινωνίας, ενημέρωσης και διασταύρωσης στοιχείων μεταξύ του Κλάδου των Οικονομικών Υπηρεσιών και των υπολοίπων Κλάδων, που θα συμβάλει στην ορθή και ολοκληρωμένη αποτύπωση των συναλλαγών.

6.1.3 Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο

Το Ε.Σ. συστήνει την ορθή εφαρμογή του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου, ώστε να αποτυπώνονται οι συναλλαγές σύμφωνα με το π.δ. 80/1997.

6.1.4 Εφαρμογή Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (Δ.Π.Χ.Π.)

Συστήνεται να γίνουν οι απαραίτητες ενέργειες, ώστε οι οικονομικές καταστάσεις του Οργανισμού να παρουσιαστούν σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Π, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 36 παρ.9 του ν. 3556/2007.

6.2. Συμμόρφωση Προνοιακής Πολιτικής – Ανασφάλιστοι Υπερήλικες

6.2.1 Εγκριτικές αποφάσεις

1. Το Ε.Σ. συστήνει στον Ο.Γ.Α. την ακριβή εφαρμογή των διατάξεων, ως προς την αναζήτηση, τον έλεγχο των απαιτούμενων δικαιολογητικών και την ορθότητα αυτών, για την απόδειξη της μόνιμης διαμονής στην Ελλάδα των αιτούντων τη Σύμβαση του Ανασφάλιστου Υπερήλικα.
2. Περαιτέρω, προτείνεται η ενδελεχής εξέταση των κριτηρίων απονομής της σύμβασης και η προαναγγελία επανελέγχου αυτών, σε περιπτώσεις αναμενόμενης αλλαγής των απαιτούμενων κριτηρίων απονομής της σύμβασης.
3. Προτείνεται η επίδοση των εγγράφων του ΟΓΑ για προσκόμιση πρόσθετων δικαιολογητικών να γίνεται με αποδεικτικό επίδοσης είτε με ευθύνη του Ανταποκριτή του ΟΓΑ στα όρια της εδαφικής περιφέρειάς του είτε με τη συνδρομή της Δημοτικής Αστυνομίας εκάστου Δήμου, όπως αναφέρεται στο άρθρο 48 παρ 2 του ν. 2717/1999 (ΦΕΚ 97 Α).

6.2.2 Απορριπτικές αποφάσεις

1. Προτείνεται ο έλεγχος του αρχείου των φακέλων που βρίσκονται σε αναμονή για προσκόμιση δικαιολογητικών να γίνεται προγραμματισμένα ανά δίμηνο/τρίμηνο, προκειμένου να αποφεύγονται μεγάλες χρονικές καθυστερήσεις στην έκδοση αποφάσεων απορριπτικών ή και εγκριτικών.
2. Προτείνεται η μαζική εισαγωγή στο Όργανο Εξέτασης Ενστάσεων όσων ενστάσεων εκκρεμεί η εξέτασή τους και για τις οποίες δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις χορήγησης της παροχής μετά την ισχύ του ν. 4093/2012, προκειμένου να εξαλειφθεί η εκκρεμότητα της μεγάλης καθυστέρησης της εξέτασής τους.

6.2.3 Καταλογιστικές αποφάσεις

1. Συστήνεται η εφαρμογή πληροφοριακών συστημάτων και η ηλεκτρονική διασύνδεση με Φ.Κ.Α. (Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης) για την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη απόδοση των ποσών στον Ο.Γ.Α. κατόπιν έκδοσης καταλογιστικών αποφάσεων που αφορούν σε λαμβάνοντες τη Σύμβαση Ανασφάλιστου Υπερήλικα, οι οποίοι έχει διαπιστωθεί ότι δικαιούνται ή έχουν λάβει σύμβαση και από άλλο ασφαλιστικό φορέα.

2. Προτείνεται η ανά εξάμηνο έκδοση των σχετικών ειδοποιητηρίων από τη Διεύθυνση Πληροφορικής προς τους λοιπούς ασφαλιστικούς φορείς (πλέον Ε.Φ.Κ.Α.) για την επίτευξη της διαδικασίας αναζήτησης των αχρεωστήτως καταβληθεισών συντάξεων ανασφάλιστου υπερήλικα.
3. Προτείνεται η ενίσχυση του προσωπικού της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών/Τμήματος Εσόδων για την εντατικοποίηση της διαδικασίας αναζήτησης των ποσών που έχουν καταβληθεί αχρεωστήτως για συντάξεις ανασφάλιστου υπερήλικα και ανέρχονται συνολικά σε 2.141.839,74 ευρώ.

6.3 Συμμόρφωση Προνοιακής Πολιτικής – Λογαριασμός Αγροτικής Εστίας

6.3.1 Πρόγραμμα “Δωρεάν Παροχής Εισιτηρίων Θεάτρου”

1. Το Ε.Σ. συστήνει την τήρηση των όρων του ιδιωτικού συμφωνητικού που υπογράφεται μεταξύ των θεατρικών επιχειρήσεων που συμμετέχουν στο πρόγραμμα «Δωρεάν Παροχής Εισιτηρίων Θεάτρων» και του Ο.Γ.Α. και την προσκόμιση των δικαιολογητικών που περιγράφονται σε αυτό. Ειδικότερα, οι απαιτούμενες βεβαιώσεις των Επιχειρήσεων των Δήμων πρέπει να είναι πλήρεις ως προς τα στοιχεία που βεβαιώνουν (χωρητικότητα των αιθουσών, αντίτιμο εισιτηρίου/ελευθέρα είσοδος, κλπ) για την αποφυγή πλασματικών απαιτήσεων από τον Ο.Γ.Α.
2. Περαιτέρω, για την εξασφάλιση της μοναδικότητας της χρήσης των κουπονιών θεάτρου, προτείνεται αντί της χρήσης του γραμμωτού κώδικα (barcode) στα κουπόνια δωρεάν εισόδου, η αντικατάσταση αυτού με νεότερες μορφές οπτικής αναγνώρισης (κώδικας QR10). Η ανάπτυξη με την επιμέλεια του Ο.Γ.Α. εφαρμογής για κινητά, η οποία:
 - Θα είναι διαθέσιμη για κατέβασμα, εγκατάσταση και παραμετροποίηση στις συσκευές των συμμετεχόντων στα προγράμματα του Λ.Α.Ε. θεάτρων.
 - Θα επιτρέπει την φωτογράφιση και την αποστολή μέσω του διαδικτύου, του κώδικα QR κάθε κουπονιού των προγραμμάτων Λ.Α.Ε. που επιδεικνύεται κατά την είσοδο στην θεατρική παράσταση, στο πληροφοριακό σύστημα του Ο.Γ.Α.
 - Θα ενημερώνει τον χρήστη της εφαρμογής για την εγκυρότητα και τη μη επαναχρησιμοποίηση του κουπονιού και θα επιδεικνύει στη συσκευή τα

¹⁰ Βικιπαίδεια, *Κώδικας QR*, διεύθυνση URL https://el.wikipedia.org/wiki/Κώδικας_QR.

αναγνωριστικά στοιχεία που αναγράφονται στο κουπόνι (όπως ονοματεπώνυμο δικαιούχου ή αριθμός μητρώου ασφαλισμένου).

- Θα επιτρέπει στον χρήστη της εφαρμογής να αποδεχθεί το κουπόνι και να ενημερώνει για τούτο, μέσω του διαδικτύου, το πληροφοριακό σύστημα του Οργανισμού, αποστέλλοντας ταυτόχρονα μέσω της εφαρμογής και τα αναγνωριστικά στοιχεία του θεάτρου, για την καταχώριση του κουπονιού στην ηλεκτρονική μερίδα του θεάτρου στο πληροφοριακό σύστημα του Ο.Γ.Α.
- Θα ενημερώνει τον χρήστη της εφαρμογής για την επιτυχημένη καταχώριση του κουπονιού στην ηλεκτρονική μερίδα του θεάτρου στο πληροφοριακό σύστημα του Ο.Γ.Α.

6.3.2 Κοινωνικός - Εκδρομικός Τουρισμός

1. Προτείνεται να τηρούνται οι προθεσμίες που τίθενται από το άρθρο 7 των όρων εφαρμογής του προγράμματος για τις αναγγελίες της πραγματοποίησης εκδρομών, προκειμένου να είναι εφικτός ο επιτόπιος έλεγχος για τη συμμετοχή των δικαιούχων.
2. Προτείνεται η δημιουργία και η τακτική λειτουργία ηλεκτρονικής διεπαφής του πληροφοριακού συστήματος του Ο.Γ.Α. με τους φορείς που κατέχουν ηλεκτρονικά δεδομένα για τα ξενοδοχειακά καταλύματα που συμμετέχουν στα προγράμματα του Λ.Α.Ε. (Υπουργείο Τουρισμού ή εποπτευόμενοι φορείς), τα οποία είναι απαραίτητα στον Ο.Γ.Α. για τον έλεγχο, τον ορθό υπολογισμό και την καταβολή στους νόμιμους δικαιούχους της αποζημίωσης που δικαιούνται.

6.3.3 Παρατηρήσεις επί του συνόλου του Λ.Α.Ε.

1. Η κατάλληλη προσαρμογή και επέκταση της ανωτέρω προτεινόμενης εφαρμογής για κινητά και στις υπόλοιπες περιπτώσεις χρήσης κουπονιών από τους δικαιούχους παροχών Λ.Α.Ε. Για την εφαρμογή αυτή απαιτείται να προσαρμοστούν κατάλληλα και τα στοιχεία που θα αναγράφονται στα χρησιμοποιούμενα από τους δικαιούχους παροχών Λ.Α.Ε. κουπόνια, σε καθεμία περίπτωση.

2. Η συμπλήρωση της τεκμηρίωσης του πηγαίου κώδικα¹¹ των εφαρμογών παροχών Λ.Α.Ε. και της βάσης δεδομένων, στην οποία βασίζονται (βλ. ανάλογη σύσταση για την εφαρμογή οικογενειακών επιδομάτων).

6.4 Συμμόρφωση Προνοιακής Πολιτικής -Οικογενειακά Επιδόματα

Προτείνεται η εφαρμογή των διατάξεων του ΚΕΔΕ (Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων- ν.δ. 356/74) για την αναζήτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών από πληρωμές προκαταβολών οικογενειακών επιδομάτων για το επόμενο έτος, για τις οποίες δεν υπάρχει η δυνατότητα συμψηφισμού. Συγκεκριμένα, μόνο για το έτος 2015, τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά ανέρχεται συνολικά στο ποσό των 4.995.891,22 ευρώ. Παράλληλα, προτείνεται να εντατικοποιηθεί η συνεργασία με τη Διεύθυνση Εισπράξεων και τη Διεύθυνση Παροχής Φορολογικών Υπηρεσιών της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων.

Από την “Προσέγγιση Μαύρου Κουτιού” (Black-Box Approach)¹² της Ομάδας Ελέγχου του Ελεγκτικού Συνεδρίου στον έλεγχο των εφαρμογών του Πληροφοριακού Συστήματος του Ο.Γ.Α, που αφορούσε τις εφαρμογές οικογενειακών επιδομάτων, προέκυψαν ελεγκτικά ευρήματα τα οποία οδηγούν στις ακόλουθες συστάσεις προς τη Διεύθυνση Πληροφορικής του Οργανισμού:

- Η δημιουργία και η τακτική λειτουργία ηλεκτρονικών διεπαφών του πληροφοριακού συστήματος του Ο.Γ.Α. με τους φορείς που κατέχουν ηλεκτρονικά δεδομένα (ΑΑΔΕ, ΕΔΕΤ, ΗΔΙΚΑ, ΚΕΠΑ, ΔΙΑΣ κλπ.), τα οποία είναι απαραίτητα στον Ο.Γ.Α. για τον έλεγχο, τον ορθό υπολογισμό και την καταβολή στους νόμιμους δικαιούχους του ποσού οικογενειακού επιδόματος που δικαιούνται.
- Η κατά το δυνατόν αυτοματοποίηση των ηλεκτρονικών δικλίδων και διασταυρώσεων των δεδομένων που περιέρχονται σε γνώση και τροφοδοτούν το πληροφοριακό σύστημα του Οργανισμού. Η εφαρμογή μη αυτοματοποιημένων ηλεκτρονικών δικλίδων από τους χειριστές του πληροφοριακού συστήματος του Ο.Γ.Α. (operator intervention controls)

¹¹ Larry Ullman, *PHP Advanced and Object-Oriented Programming – Visual Quickpro Guide*, 2013, Peachpit Press, ISBN 978-0-321-83218-4, σελ. 147-152.

¹² James A. Hall, *Information Technology Auditing (Fourth Edition)*, 2016, Cengage Learning, ISBN 978-1-133-94988-6, σελ. 306-307.

πρέπει να αποφεύγεται¹³. Η αυτοματοποίηση των δικλίδων δεν αναιρεί τον τακτικό έλεγχο των αποτελεσμάτων της εφαρμογής τους από το εξουσιοδοτημένο προσωπικό ή τους ελεγκτές. Εξάλλου, όλες οι καταγραφές σφαλμάτων που ανακύπτουν από την ηλεκτρονική επεξεργασία των δεδομένων της εφαρμογής οικογενειακών επιδομάτων απαιτούν τη λήψη γνώσης και τον χειρισμό τους από το αρμόδιο προς τούτο προσωπικό.

- Η συμπλήρωση της τεκμηρίωσης του πηγαίου κώδικα της εφαρμογής οικογενειακών επιδομάτων και της βάσης δεδομένων στην οποία βασίζεται, σε τέτοιο βαθμό που να επιτρέπει την εύκολη κατανόσή τους από το προσωπικό που αναπτύσσει, συντηρεί ή ελέγχει τον ανωτέρω πηγαίο κώδικα και τη βάση δεδομένων. Σημειώνεται ότι ο Ο.Γ.Α, θα πρέπει να κατέχει επικαιροποιημένη τεκμηρίωση των αντικειμένων της βάσης δεδομένων του ή τμημάτων πηγαίου κώδικα που προέρχονται από φορείς εκτός του Οργανισμού. Η σημασία της πλήρους τεκμηρίωσης του πηγαίου κώδικα αναφέρεται πολλάκις στη σχετική τεχνική βιβλιογραφία^{14,15}.
- Η διασύνδεση του εσωτερικού δικτύου Η/Υ του Ο.Γ.Α. που λειτουργεί την εφαρμογή οικογενειακών επιδομάτων με τον διαδικτυακό τόπο του Ο.Γ.Α, για την αυτοματοποιημένη ενημέρωση του τελευταίου, με τα αποτελέσματα της επεξεργασίας των αιτήσεων χορήγησης οικογενειακών επιδομάτων. Απαιτείται η λήψη όλων των απαιτούμενων μέτρων κυβερνοασφάλειας για την αποφυγή της μη εξουσιοδοτημένης εισόδου στο εσωτερικό δίκτυο Η/Υ της εφαρμογής οικογενειακών επιδομάτων του Οργανισμού από το διαδίκτυο.

Συστήνεται η -κατά το δυνατόν- αποφυγή χρονικών καθυστερήσεων ελέγχου των δικαιολογητικών και άρσης αναστολής χορήγησης των οικογενειακών επιδομάτων

¹³ James A. Hall, *Information Technology Auditing (Fourth Edition)*, 2016, Cengage Learning, ISBN 978-1-133-94988-6, σελ. 300-301.

¹⁴ Steven Feuerstein with Bill Pribyl, *Oracle PL/SQL Programming (Sixth Edition)*, 2014, O'Reilly Media, Inc., ISBN 978-1-449-32445-2, σελ. 75-76.

¹⁵ Doug Gault, *Beginning Oracle Application Express 5*, 2015, Apress Media, ISBN 978-1-4842-0467-2, σελ. 40, 298, 360-361.

6.5 Λειτουργία Κλάδων Διευθύνσεων

6.5.1 Εσωτερικός Έλεγχος

Συστήνεται η δημιουργία Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου στον Ο.Γ.Α, προκειμένου να διενεργείται εσωτερικός έλεγχος (internal audit), όπως προβλέπεται από τις διατάξεις των άρθρων 25 του ν.3871/2010 και 168 του ν. 4270/14.

6.5.2 Διαχωρισμός αρμοδιοτήτων

Από την παρατήρηση της κατανομής αρμοδιοτήτων στους προγραμματιστές της Διεύθυνσης Πληροφορικής του Ο.Γ.Α, προκύπτει ελεγκτικό εύρημα, το οποίο οδηγεί στην ακόλουθη σύσταση:

Εφαρμογή διαχωρισμού καθηκόντων (segregation of duties), μεταξύ της ομάδας των προγραμματιστών που αναπτύσσει και εκείνης που συντηρεί την κάθε εφαρμογή του Ο.Γ.Α.¹⁶ Η υιοθέτηση και εφαρμογή της παρούσας σύστασης έχει ως σκοπό την αποφυγή της παρείσφρησης κακόβουλου πηγαίου κώδικα (παροχή δυνατότητας μη εξουσιοδοτημένης πρόσβασης με διαχειριστικά ή μη δικαιώματα, ενεργοποίηση κακόβουλης λειτουργίας, απάτη σε βάρος του Οργανισμού κ.λπ.), από την πρώτη από τις δύο ανωτέρω ομάδες προγραμματιστών που να μην γίνει αντιληπτή από τη δεύτερη.

6.5.3 Διαχείριση Ανθρώπινων Πόρων

Από τις απαντήσεις του φορέα στην Έκθεση προκαταρκτικών Ευρημάτων της Ομάδας Ελέγχου, αναδεικνύεται το πρόβλημα της έλλειψης προσωπικού του Ο.Γ.Α, το οποίο δημιουργεί μία σειρά καθυστερήσεων και προβλημάτων που εντοπίστηκαν από την Ομάδα Ελέγχου.

Το Ε.Σ. προτείνει τη χρηστή διαχείριση και ανάπτυξη των ανθρώπινων πόρων εντός του Οργανισμού, έχοντας ως αποστολή το ανθρώπινο δυναμικό να συμβαδίζει με τη γενικότερη στρατηγική, τους στόχους και τις ελλείψεις του φορέα και να συμβάλλει στην αποτελεσματικότητα των εργασιών του. Στο πλαίσιο αυτό, προτείνεται η σύνταξη ενός εγχειριδίου – καθηκοντολογίου, το οποίο να περιλαμβάνει σαφή και λεπτομερή περιγραφή των καθηκόντων της κάθε θέσης εργασίας, να προσδιορίζει τα απαιτούμενα προσόντα, να

¹⁶ James A. Hall, *Information Technology Auditing (Fourth Edition)*, 2016, Cengage Learning, ISBN 978-1-133-94988-6, σελ. 37-39.

εξασφαλίζει ξεκάθαρους και διακριτούς ρόλους, να προάγει την εξειδίκευση, να προσδιορίζει την ιεραρχία και τη δομή του Οργανισμού.

Ιδιαίτερα, συστήνεται η ενίσχυση με προσωπικό των οικονομικών υπηρεσιών, για την επίτευξη της ταχύτερης και αποτελεσματικότερης αναζήτησης των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών από λοιπούς ασφαλιστικούς φορείς (ήδη Ε.Φ.Κ.Α.) και από τους αχρεωστήτως λαβόντες τη σύνταξη του ανασφάλιστου υπερήλικα, καθώς και από τους λαβόντες προκαταβολές οικογενειακών επιδομάτων, χωρίς να υπάρχει η δυνατότητα συμψηφισμού.

6.5.4 Διαδικασίες Ελεγκτικών Δράσεων

Η απουσία στρατηγικού σχεδιασμού από τον Ο.Γ.Α. για τη διενέργεια ελέγχων, αποδυναμώνει τη στόχευση και την αποτελεσματικότητα των ελέγχων που διενεργούνται. Στο πλαίσιο αυτό, το Ε.Σ. προτείνει τα ακόλουθα:

Συγκρότηση συνεργείων ελέγχων: το Ε.Σ. προτείνει τη συγκρότηση συνεργείων ελέγχου, σύμφωνα με καταγεγραμμένες διαδικασίες, οι οποίες να προσδιορίζουν, κατ' ελάχιστον, τα απαραίτητα προσόντα που απαιτούνται για τη θέση του ελεγκτή σε συνεργεία ελέγχου, τις υποχρεώσεις, τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες αυτού, καθώς και τις ευθύνες και τις αρμοδιότητες του επικεφαλής των συνεργείων ελέγχων.

Χρονοδιαγράμματα ελέγχου: Θα πρέπει να τίθενται καταγεγραμμένα χρονοδιαγράμματα για το χρονικό διάστημα διενέργειας και διεκπεραίωσης των ελέγχων, προκειμένου οι έλεγχοι να δρουν, αφενός κατασταλτικά και αφετέρου, αποτρεπτικά.

6.5.5 Λοιπά Ζητήματα

Διαχείριση εγγράφων: Αναφορικά με το σύστημα πρωτοκόλλησης, το Ε.Σ. συστήνει την εφαρμογή ενός ενιαίου ηλεκτρονικού πρωτοκόλλου, το οποίο θα συμβάλλει αποφασιστικά στην καλλίτερη παρακολούθηση, αναζήτηση και διαχείριση των εγγράφων και παράλληλα, θα διευκολύνει τη διασταύρωση των εγγράφων με τους τρίτους, ιδιώτες ή φορείς.

6.6 Απάντηση ελεγχόμενου και αξιολόγηση απαντήσεων από το Ε.Σ.

Το Ε.Σ. υπέβαλε την παρούσα έκθεση με τα παραρτήματά της στη Διοίκηση του Οργανισμού Γεωργικών Ασφαλίσεων (Ο.Γ.Α.) με το 17265/16-03-2017 έγγραφο. Οι απαντήσεις του

ελεγχόμενου φορέα παρατίθενται στο παράρτημα XII της παρούσης, στον Πίνακα Συστάσεων.

Τα ευρήματα και οι συστάσεις της Ομάδας Ελέγχου έγιναν στην πλειονότητά τους αποδεκτά από το φορέα, σύμφωνα με την 01724/31-03-2017 απαντητική επιστολή του Διοικητή του Ο.Γ.Α..

Η Διοίκηση του φορέα αποδέχεται την ανάγκη να αντιμετωπιστούν οι αδυναμίες, που επισημάνθηκαν στη σχετική Έκθεση Ελέγχου και οι οποίες συνδέονται με θέματα που άπτονται του πλαισίου εσωτερικών δικλίδων, της οικονομικής πληροφόρησης καθώς και της δημόσιας διακυβέρνησης. Σε ορισμένες περιπτώσεις δε, που αφορούν ζητήματα διοικητικής και χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, η Διοίκηση του φορέα έχει εγκρίνει τη διενέργεια ανοικτού διαγωνισμού ή έχει προχωρήσει στη σύναψη σύμβασης. Επιπλέον, αποδέχεται την ανάγκη λήψης δέσμης μέτρων για την ενίσχυση και τη βελτίωση της αξιοπιστίας της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και της εν γένει αξιοπιστίας του φορέα έναντι δικαιούχων και τρίτων (συνεργαζόμενων επιχειρήσεων.) Πλην όμως, η Διοίκηση του ΟΓΑ δεν δεσμεύεται στη συγκεκριμένη χρονική συγκυρία σε συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα για την λήψη σχετικών πρωτοβουλιών σχετικών με την πλήρη τεκμηρίωση των εφαρμογών και του διαχωρισμού καθηκόντων μεταξύ των προγραμματιστών.

Επιπροσθέτως, η Διοίκηση του φορέα επισημαίνει ότι ευρήματα και συστάσεις συστημικού χαρακτήρα οφείλουν να αντιμετωπιστούν σε συνεργασία με το εποπτεύον Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και τους λοιπούς φορείς (ΕΟΤ, Α.Α.Δ.Ε.,ΕΦΚΑ).

Το Ε.Σ. σημειώνει ότι από την απάντηση του φορέα δεν διευκρινίζεται ποιες πρωτοβουλίες προτίθεται να λάβει προς την κατεύθυνση του σχεδιασμού και της υλοποίησης χρονοδιαγράμματος για την ενίσχυση των ελεγκτικών δράσεων προς αποτροπή και καταστολή μη νόμιμων ενεργειών εις βάρος του ΟΓΑ.

Περαιτέρω, αναφορικά με τις απαντήσεις του ΟΓΑ στις συστάσεις της Ομάδας Ελέγχου περί του πληροφοριακού του συστήματος, παρατηρείται ότι ο Οργανισμός επικαλείται: α) την έλλειψη ικανού αριθμού υπαλλήλων με εξειδίκευση σε τεχνολογίες πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών, β) την ταχεία και διαρκή μεταβολή των απαιτήσεων των εφαρμογών που υποστηρίζονται από τον Φορέα με ίδια μέσα, και γ) την έλλειψη τεχνογνωσίας στην ανάπτυξη εξειδικευμένων εφαρμογών λογισμικού, για να διατυπώσει την αδυναμία του να αποδεχθεί τις ελεγκτικές συστάσεις. Ωστόσο, λόγοι προστασίας του δημοσίου συμφέροντος και συνέχισης της παροχής καλών υπηρεσιών συντήρησης των εφαρμογών λογισμικού, που παρέχονται από τον ΟΓΑ στους πολίτες και στις συνεργαζόμενες με τον Οργανισμό επιχειρήσεις, επιβάλλουν την αποδοχή και υιοθέτηση από τον Φορέα των ανωτέρω συστάσεων της Ομάδας Ελέγχου.

Τέλος, το Ε.Σ. πρόκειται να διεξάγει έλεγχο συμμόρφωσης¹⁷ του ελεγχόμενου φορέα, αναφορικά με την βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της επάρκειας: α) του πλαισίου δημοσιονομικής διαχείρισης, β) του συστήματος εσωτερικών δικλίδων, γ) της λειτουργίας του εσωτερικού ελέγχου και δ) της δημόσιας διακυβέρνησης, λαμβανομένων υπόψη των ειδικότερων συστάσεων της Έκθεσης Ελέγχου. Ο έλεγχος πρόκειται να διενεργηθεί εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος.

Το Ε.Σ. επιθυμεί να ευχαριστήσει τη Διοίκηση του ΟΓΑ, τα στελέχη και τους υπαλλήλους του Οργανισμού για την αгаστή συνεργασία καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου.

¹⁷ Σύμφωνα και με όσα ορίζονται στο αρ. 39, παρ.2 του Ν.4129/13 (ΦΕΚ 52Α)

Αθήνα, 01 Μαρτίου 2017

Η Προϊσταμένη της Ομάδας Ελέγχου

Μάρθα Δήμου

Επίτροπος

Τα Μέλη

Απόστολος Ανδρεάδης

Ιωάννης Κουτσόπουλος

Αικατερίνη Κατσίκη

Δόμνα Μυλωνά

Σταύρος Μαμουνάκης